

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w KROŚNIE**

**STAN SANITARNO - HIGIENICZNY MIASTA
KROSNA I POWIATU KROŚNIEŃSKIEGO
w 2022r.**

**KROSNO
Marzec 2023r.**

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.....	4
II. Realizacja szczepień ochronnych.....	10
III. Jakość wody przeznaczonej do spożycia.....	11
IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	13
V. Stan sanitarny obiektów produkcji i obrotu środkami spożywczymi oraz żywienia zbiorowego	19
VI. Środowisko pracy i choroby zawodowe.....	26
VII. Środki zastępcze.....	30
VIII. Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach oświatowo-wychowawczych.....	31
IX. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	36
X. Działalność oświatowo-zdrowotna i promocja zdrowia.....	40
XI. Działalność laboratoryjna.....	43
Podsumowanie.....	46

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie w 2022r., podobnie jak w latach poprzednich realizował zadania z zakresu zdrowia publicznego na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego. Wszystkie działania realizowane były w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Wykonywanie wyżej wymienionych zadań polegało na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo – zdrowotnej. Zadania z zakresu zdrowia publicznego były realizowane w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności i żywienia, higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Dużą rolę w dbałości o bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców pełni działalność laboratoryjna stacji, umożliwiająca wykonywanie badań. Wykonywane zadania wynikają z zapisów ustawy z dnia 14.03.1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2023 r. poz. 338).

W 2022r., szczególnie w I kwartale, działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie skierowane były w dalszym ciągu na zapobieganie i zwalczanie choroby zakaźnej COVID-19. Pracownicy całej stacji, zarówno oddziału nadzoru, jak i oddziału laboratoryjnego prowadzili dochodzenia epidemiologiczne w związku z zachorowaniami, udzielali informacji związanych z epidemią, przeprowadzali samodzielnie oraz wspólnie z Policją kontrole przestrzegania ustanowionych określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Zmniejszenie się liczby zachorowań w kolejnych miesiącach, pozwoliło na realizację zadań wynikających z Planu zasadniczych zamierzeń na 2022 rok. Plan zasadniczych zamierzeń na 2022 rok zawierał główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami. Plan zasadniczych zamierzeń na 2022r. został zrealizowany.

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie, na inspekcję sanitarną zostały nałożone dodatkowe obowiązki, m.in. działania dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa epidemicznego, bezpieczeństwa żywności i wody, związane z zagrożeniem atakami bioterrorystycznymi oraz działania oświatowe.

Wychodząc naprzeciw wymaganiom zawartym w regulacjach prawnych normalizacyjnych Unii Europejskiej, dążąc do publicznego podkreślenia kompetencji w zakresie prowadzonych inspekcji i badań, umacniając wiarygodność i rzetelność, w Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Krośnie został wdrożony i jest nadal doskonalony system zarządzania spełniający wymagania obowiązujących norm.

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Dokonując oceny sytuacji epidemiologicznej miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego, należy stwierdzić, że w 2022r. dominujący wpływ na sytuację zdrowotną w dalszym ciągu wywierał wirus SARS-CoV-2- zgłoszono ogółem 5731 zachorowań, w tym 26 przypadków możliwych na podstawie zgłoszenia lekarskiego bez potwierdzenia laboratoryjnego. W 2022r. zaraportowano ogółem 7319 zachorowań do NIZP-PZH oraz 17 przypadków gruźlicy do Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie. Zaraportowano również 17346 przypadków grypy i podejrzeń grypy. W związku z otrzymanymi zgłoszeniami zachorowań i dodatkich wyników badań laboratoryjnych przeprowadzono ogółem 7650 dochodzeń epidemiologicznych. Nadzorem epidemiologicznym objęto 14 731 osób.

Działania realizowane podczas dochodzeń epidemiologicznych obejmujących osoby chore i narażone na zakażenie:

1. Przekazywanie informacji merytorycznych dotyczących istoty zachorowania, dróg szerzenia się określonego zakażenia ze zwróceniem szczególnej uwagi na sposoby postępowania zmierzające do przecięcia dróg szerzenia zakażenia i ochrony osób z kontaktu przed zakażeniem/zachorowaniem.
2. W ramach nadzoru sanitarnego w przypadku zachorowań na niżej wymienione choroby, realizowano dodatkowo działania p/epidemiczne:
 - Salmoneloza - pobierano badania kontrolne od wszystkich osób z kontaktu. Na podstawie przeprowadzonych badań potwierdzono zakażenie u 4 osób.
 - Grypa- realizowany jest program SENTINEL we współpracy z lekarzami POZ.
 - Gruźlica- monitorowany jest przebieg leczenia gruźlicy aż do momentu uzyskania wyleczenia. Ponadto, wszystkie osoby z kontaktu narażone na zakażenie gruźlicą kierowane są do lekarzy POZ celem objęcia nadzorem lekarskim. W 2022r. nie potwierdzono zakażenia gruźlicą u osób z bezpośredniego kontaktu.
 - Narażenie na wściekliznę – realizowana jest współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w celu objęcia nadzorem weterynaryjnym zwierząt i wykluczenia ewentualnego zagrożenia wścieklizną. W 2022r. przekazano 78 zleceń obserwacji zwierząt. Wszystkie obserwacje zwierząt oraz badanie zwłok zwierząt – negatywne.
 - Wirusowe Zapalenie Wątroby Typ A, Typ B, Typ C - wszystkie osoby z kontaktu narażone na zakażenie kierowane są do lekarzy POZ celem objęcia nadzorem lekarskim. W przypadku WZW typ B – osoby z kontaktu poddawane są szczepieniom ochronnym po wcześniejszej diagnostyce i kwalifikacji lekarskiej. Szczepionka wydawana bezpłatnie do podmiotu leczniczego wykonującego szczepienie. W przypadku WZW typ C szczepionka wydawana jest dla osoby chorej.
 - Zgłoszenia drobnoustrojów wielolekoopornych KPC, NDM, OXA-48 – realizowany jest monitoring sytuacji epidemiologicznej i stanu zdrowia pacjentów w ścisłej współpracy z zespołami zakażeń szpitalnych. Realizowane są założenia Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Lekowrażliwości Drobnoustrojów zawarte w wytycznych „Zasady postępowania w przypadku identyfikacji szczepów Enterobacteriaceae produkujących karbapenemazy”.

3. W związku ze zgłaszaniem zakażeń/ zachorowań chorób zakaźnych realizowana jest stała współpraca z podmiotami leczniczymi, zespołami zakażeń szpitalnych, innymi powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi na terenie kraju oraz innymi inspekcjami.
4. Wszystkie zakażenia/ zachorowania na choroby zakaźne są rejestrowane i zgłaszane do NIZP-PZH w Warszawie.
5. W przypadku wystąpienia zdarzenia o zasięgu międzynarodowym lub zachorowania na szczególnie niebezpieczną chorobę zakaźną dokonywane jest zgłoszenie do krajowego punktu kontaktowego wspólnotowego systemu wczesnego ostrzegania i reagowania dla zapobiegania i kontroli zakażeń oraz chorób zakaźnych. W 2021r. dokonano 2 zgłoszeń, natomiast w 2022r. nie dokonywano zgłoszeń.

Dynamikę zachorowań na poszczególne choroby zakaźne przedstawiono w ujęciu tabelarycznym, w którym zawarto dane dotyczące zachorowań na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego w latach 2016-2022, co daje możliwość oceny globalnej sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatów objętych nadzorem oraz w zakresie poszczególnych chorób zakaźnych.

Lp.	Jednostka chorobowa / rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.	AIDS	--	--	--	--	1	--	--
2.	Zakażenie HIV (nowo wykryte)	2	--	1	5	---	2	1
3.	Cholera	--	--	---	---	---	--	--
4.	Dur brzuszny	--	--	---	---	---	--	--
5.	Dury rzekome A,B i C	--	--	---	---	---	---	--
6.	Salmonelozы: zatrucia pokarmowe	40	25	29	32	68	52	23
	posocznica	1	--	---	---	1	1	--
	inne zakażenia pozajelitowe	4	2	2	---	---	--	--
7.	Czerwonka bakteryjna	--	--	---	---	---	--	--
8.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	40	54	68	58	56	182	74
	w tym:							
	Kampylobakteriozy	--	2	--	1	--	--	--
	Yersiniozy	--	---	1	--	--	--	--
	Clostridium difficile	25	41	49	49	52	97	62
	E. coli biegunkotwórcza	5	4	2	2	2	4	1
	E. coli enterokrwotoczna	--	--	---	---	--	---	--
	E.coli inna i BNO	3	3	5	--	--	---	1
	Inne określone i nieokreślone	2	7	11	6	2	80	10
	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	8	7	12	5	3	1	7
9.	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	---	---	1	---	---	--	1
	w tym:							

	Gronkowcowe	--	---	---	---	---	--	--
	Jadem kiełbasianym	--	---	1	---	---	--	1
	Clostridium perfringens	--	---	---	---	---	--	--
	Inne określone i nieokreślone	--	--	---	---	---	--	--
	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2	--	--	---	---	---	--	--
10.	Giardioza (lamblioza)	1	5	2	8	4	4	1
11.	Kryptosporydioza	--	--	--	---	---	--	--
12.	Wirusowe zakażenia jelitowe w tym:	202	200	437	266	63	139	209
	Rotawirusowe	60	105	108	181	28	50	156
	Norowirusowe	28	26	108	24	9	71	18
	Inne określone i nieokreślone	114	69	221	61	26	18	35
	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	54	71	101	97	19	38	61
13.	Biegunka i zakażenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w tym:	381	299	256	368	89	190	234
	u dzieci do lat 2	52	56	55	58	14	28	31
14.	Dżuma	--	--	---	--	--	--	--
15.	Tularemia	---	---	---	1	--	--	--
16.	Wąglik	---	---	---	--	--	--	--
17.	Bruceloza	---	---	---	--	--	--	--
18.	Nosacizna	--	--	---	---	--	--	--
19.	Leptospiroza	--	--	1	---	--	--	--
20.	Yersinioza pozajelitowa	--	--	--	---	--	--	--
21.	Mikobakteriozy- inne i BNO	--	1	--	---	--	--	1
22.	Listerioza	--	1	---	2	--	--	--
23.	Tężec	--	--	---	--	--	--	--
24.	Błonica	--	--	---	--	--	--	--
25.	Krztusiec	57	5	--	1	1	--	--
26.	Płonica	105	170	159	126	33	5	54
27.	Odra	--	--	--	2	--	--	--
28.	Różyczka	2	9	8	2	1	--	--
29.	Ospa wietrzna	475	1256	741	926	352	475	665
30.	Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)	3	9	4	4	--	--	2
31.	Borelioza	62	163	240	150	134	127	200
32.	Wścieklizna	--	---	---	---	---	--	--
33.	Pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę – profilaktyka wścieklizny (potrzeba szczepień)	43	48	39	36	28	31	32

34.	Nagminne porażenie dziecięce poszczepienne	--	--	--	--	--	--	--
35.	Ostre porażenie wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	1	--	--	2	--	--	--
36.	Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	--	4	---	1	1	1	2
37.	Wirusowe zapalenie mózgu (inne niż przenieszone przez kleszcze)	--	--	---	---	---	--	--
38.	Zapalenie mózgu przenieszone przez kleszcze	--	--	---	---	---	--	--
39.	Inwazyjna choroba meningokokowa w tym:	--	1	--	1	---	--	--
	posocznica	--	1	---	1	--	--	--
	zapalenie opon m.rdz. i/lub zapalenie mózgu	--	--	---	--	--	--	--
40.	Inwazyjna choroba wywołana przez Haemophilus influenzae w tym:	--	--	---	--	1	--	--
	posocznica	--	--	---	---	--	--	--
	zapalenie opon m.rdz. i/lub zapalenie mózgu	--	--	---	---	1	--	--
41.	Inwazyjna choroba pneumokokowa w tym:	1	1	1	4	4	11	11
	posocznica	---	---	---	1	1	3	3
	zapalenie płuc	1	1	---	3	3	10	10
	zapalenie opon m.rdz. i/lub zapalenie mózgu	---	---	---	1	1	--	--
	zapalenie otrzewnej	---	---	---	---	---	--	--
42.	Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes w tym:	95	91	83	99	57	51	45
	róża	95	91	83	98	57	51	45
	zespół wstrząsu toksycznego	--	--	--	1	--	--	--
	gorączka połogowa	--	--	--	--	--	--	--
	inna określona i nieokreślona	--	--	--	--	--	--	--
43.	Gorączki krwotoczne	--	--	--	--	--	--	--
44.	Choroba wywołana przez hantawirusy	--	--	1	2	--	5	1
45.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu w tym:	3	1	3	2	--	--	--
	w innych chorobach objętych MZ-56	2	---	2	---	---	---	--
	inne określone i nieokreślone	1	1	1	1	---	---	--
46.	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	2	5	3	2	3	1	3
47.	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone	1	1	1	1	---	---	--

48.	Wirusowe zapalenie wątroby typ A	1	3	19	2	--	7	2
49.	Wirusowe zapalenie wątroby typ B	6	10	8	8	7	6	1
50.	Wirusowe zapalenie wątroby typ C	8	10	10	8	4	3	--
51.	Malaria	--	--	--	--	--	--	--
52.	Włośnica	--	--	--	--	--	--	--
53.	Wągrzyca	---	---	--	--	--	--	--
54.	Kiła	1	1	1	1	1	3	8
55.	Rzeżączka	1	--	2	1	--	1	--
56.	Bąblowica	1	2	--	1	1	1	1
57.	Legionelloza	--	1	--	--	3	1	--
58.	Gruźlica	29	20	18	24	18	11	17
59.	Grypa i podejrzenia grypy - ogółem	29 871	35 804	33 933	26 872	19 293	12801	17346
60.	Zakażenia SARS-CoV-2 (Covid 19)	---	---	---	---	3815	7642	5731
61.	Zgłoszenia szczepów bakterii wielolekoopornych KPC,NDM, OXA-48	--	--	--	--	--	--	11

Nie występowały zachorowania na takie choroby zakaźne, jak: cholera, dur brzuszny, dury rzekome ABC, czerwonka bakteryjna, E.coli enterokrwotoczną, bakteryjne zatrucia pokarmowe wywołane przez gronkowce oraz Clostridium perfringens, kryptosporidioza, dżuma, wąglik, nosacizna, bruceloza, yersinioza pozajelitowa, tężec, błonica, wścieklizna, nagminne porażenie dziecięce, gorączki krwotoczne, malaria, wągrzyca, włośnica.

Występują pojedyncze przypadki zachorowań w poszczególnych latach na takie choroby zakaźne, jak: Aids i nowo wykryte zakażenia HIV, bakteryjne zatrucie pokarmowe wywołane jadem kiełbasianym, leptospiroza, mycobakterioza, odra, ostre porażenie wiotkie u dzieci do lat 14, wirusowe zapalenie opon mózgowych, inwazyjna choroba meningokokowa, inwazyjna choroba wywołana przez haemophilus influenzae, choroba wywołana przez Hantawirusy, legionelloza (dokładne dane liczbowe przedstawiono w tabeli).

Stale występują zachorowania na: salmonelozę, zakażenia pokarmowe wywołane przez Clostridium difficile, giardioza, wirusowe zakażenia jelitowe, zakażenia pokarmowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, płonica, ospa wietrzna, borelioza, pokąsania przez zwierzęta wymagające szczepień p/wściekliznie, choroba wywołana przez Streptococcus piogenes (róża), inwazyjna choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, wirusowe zapalenie wątroby typ A, B, C, kiła, gruźlica, grypa, oraz od 2020r - zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

Porównanie sytuacji epidemiologicznej zakażeń i zachorowań wirusem SARS-CoV-2 w latach 2020-2022

Kryterium porównania	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Ogólna liczba zgłoszonych zakażeń i zachorowań	3815	7642	5731
Liczba hospitalizacji	258	1050	481
Liczba zgonów ogółem w tym w przedziałach wiekowych:	123	346	134
30-39 lat	0	3	1
40-49 lat	2	18	1
50-59 lat	6	25	6
60+	115	300	126
Liczba osób objętych kwarantanną	9533	14432	7259

Porównanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie zgonów w latach 2020-2022

Przyczyny zgonów	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
COVID 19	123	346	134
Gruźlica	3	1	3
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae	2	2	4
Choroba legionistów	1	---	--
Zapalenie jelita grubego wywołane przez Clostridium difficile	1	6	1
Inne posocznice paciorkowcowe – Streptococcus pyogenes	--	--	1
Grypa z zapaleniem płuc	--	--	1

Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W 2022r. zarejestrowano 5 ognisk zakażeń przenoszonych drogą pokarmową, w tym:

- **1 ognisko wywołane przez Clostridium difficile** – w oddziale Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego w Krośnie -zachorowało ogółem 2 pacjentów,
- **4 ogniska** wywołane przez Salmonella Enteritidis w środowiskach domowych – zachorowało ogółem 9 osób.

Ogniska zakażeń i zachorowań wywołanych wirusem SARS-CoV-2 w podmiotach leczniczych, DPS, placówkach oświatowych, zakładach pracy, zakładzie karnym

Rodzaj placówki	Ilość zgłoszonych ognisk		Liczba zakażeń/zachorowań	
	2021r	2022r	2021r	2022r
Szpitale	27	37	437	463
Sanatoria	27	13	195	77
DPS/ ZOL	1	6	5	38

Placówki oświatowe- szkoły i przedszkola	21	--	59	--
Żłobki	1	--	3	--
Zakłady pracy	6	1	21	4
Zakład karny	1	1	14	3
Placówka kwarantanna dla uchodźców	---	1	---	9
Ogółem:	58	59	311	594

II. Realizacja szczepień ochronnych

Obowiązkowe szczepienia ochronne realizowane są w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej oraz Wojewódzkim Szpitalu Podkarpackim. Wskaźniki stanu uodpornienia na dzień 31.12.2022r., obliczone na podstawie druku MZ-54 kształtują się w większości na poziomie 90%, z wyjątkiem dzieci do 2 roku życia. Stan uodpornienia w grupach wiekowych przedstawia się następująco:

- dzieci do 2 roku życia – są w trakcie realizacji większości szczepień ochronnych obowiązkowych w związku z powyższym wskaźniki uodpornienia są niższe,
- dzieci starsze i młodzież do 19 roku życia – wskaźnik uodpornienia przeciwko odrze dzieci do 4 roku życia nie przekroczył 90%, wskaźniki uodpornienia przeciwko pozostałym chorobom kształtują się w granicach 90% - 100%. Odporność populacyjna wynosząca 95% zaszczepionych przeciwko chorobom zakaźnym w większości szczepień jest zachowana, jednakże osiągnięta przez dzieci coraz później z uwagi na zwiększającą się liczbę rodziców uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Sytuacja ta dotyczy zwłaszcza dzieci najmłodszych.

W 2022r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie nie prowadził postępowania z zakresu egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym wobec rodziców uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Podejmowano działania miękkie polegające na wysyłaniu do rodziców pism przypominających o obowiązku szczepień dziecka wraz z informacjami dotyczącymi znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych. Wystosowano ogółem 162 wystąpienia do rodziców. Na koniec roku 2022r. w sprawozdaniach sporządzanych w zakresie uchylania się od obowiązkowych szczepień ochronnych wykazano 155 rodziców uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych- nie szczepionych jest 136 dzieci.

Dane ogólne dla miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego w zakresie realizacji szczepień zalecanych i poekspozycyjnych przedstawiono w poniższych tabelach.

Szczepienie zalecane przeciwko schorzeniom / rok	2019	2020	2021	2022
Kleszczowe zapalenie mózgu	191	99	97	46
Ospa wietrzna	38	43	16	41
Neisseria meningitidis	86	125	68	107
Grypa	3476	3014	3569	2329
Wirusowe Zapalenie Wątroby typ A	88	43	67	51

Powyższe dane wskazują na stały spadek poziomu wyszczepialności populacji, niewielki wzrost odnotowano jedynie w przypadku *Neisseria meningitidis*- powodowany uwolnieniem przez Ministra Zdrowia szczepionek z rezerwy epidemicznej.

Szczepienia poekspozycyjne przeciwko schorzeniom / rok	2019	2020	2021	2022
Wścieklizna	36	56	38	28
Tężec	585	365	310	341

Powyższe dane wskazują na zmniejszenie ilości zdarzeń związanych z ryzykiem zakażenia wścieklizną.

III. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę

W ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej zarejestrowanych jest 17 wodociągów, które zajmują się zbiorowym zaopatrzeniem ludności w wodę przeznaczoną do spożycia na terenie powiatu krośnieńskiego. Powiat krośnieński liczy ogółem 154 320 mieszkańców stałych w 11 gminach. Z wodociągów, w których jakość wody objęta jest nadzorem sanitarnym korzysta ok. 100 565 mieszkańców powiatu.

Największym wodociągiem jest **Wodociąg sieciowy Krosno**, który zaopatruje ogółem około 80 086 mieszkańców powiatu krośnieńskiego, w tym: gmina Rymanów - ok. 7700 odbiorców, Chorkówka - ok. 3 225 odbiorców, Jedlicze - ok. 7 400 odbiorców, Miejsce Piastowe - ok. 4 520 odbiorców, Wojaszówka - ok. 141 odbiorców, Krościenko Wyżne - ok. 4626 mieszkańców, Korczyna - ok. 2 210 odbiorców, Iwonicz-Zdrój - ok. 5 800 odbiorców oraz miasto/gmina Krosna – ok. 44 464 odbiorców.

Za jakość dostarczanej wody z wodociągu Krosno odpowiada Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Krośnie Sp. z o. o., Krosno, ul. Fredry 12. Woda produkowana jest w 3 zakładach: ZUW „Wisłok” w Sieniawie, ZUW „Wisłok” Iskrzynia w Krościenku Wyżnym i ZUW „Jasiołka” w Szczepańcowej. Jakość produkowanej wody z w/w zakładów spełnia wymagania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Natomiast za jakość wody w sieci wodociągowej dostarczanej z wodociągu sieciowego Krosno, na terenie gminy Rymanów odpowiada Zakład Gospodarki Komunalnej w Rymanowie, a na terenie gminy Jedlicze odpowiada Jedlickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. Jedlicze, ul. M. Konopnickiej 10.

Woda z wodociągu jest stale monitorowana w zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie Laboratorium Pracowni Chemii i Bakteriologii Wody zlokalizowanym przy ZUW „Wisłok” w Sieniawie.

Badania jakości wody z wodociągu sieciowego Krosno wykonywane były w ramach wewnętrznej kontroli przez przedsiębiorcę oraz w ramach urzędowej kontroli. W badanej wodzie oznaczane były parametry zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia (Dz. U. z 2017r., poz. 2294) w zakresie oznaczeń objętych monitoringiem z grupy A i grupy AB.

Na koniec roku jakość wody produkowanej w wodociągu sieciowym Krosno została oceniona jako dobra.

Poza wodociągiem krośnieńskim na terenie powiatu funkcjonują wodociągi podległe spółkom wodnym, uzdrowiskom, wodociągom gminnym o produkcji wody poniżej 100m³/d oraz od 100 -1000m³/d.:

Wodociągi Spółek Wodnych: Iwla, Cergowa, Jaśliska, Teodorówka, Łączki Jagiellońskie, Łęki Dukielskie - Wietrzno. Wodociągi te łącznie zaopatrują ok. 6 030 mieszkańców. Badania jakości wody w wodociągach wykonywane były w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody przez właścicieli oraz w ramach urzędowej kontroli. Skontrolowano 6 urządzeń wodociągowych, przeprowadzone kontrole stanu techniczno-sanitarnego urządzeń wodociągowych, zbiorników wody czystej, ujęć - nie wykazały nieprawidłowości. Wszystkie wodociągi skontrolowane były w związku z pismem PPWIS dot. zabezpieczenia infrastruktury wodociągowej na wypadek zagrożenia chemicznego i mikrobiologicznego oraz rozwiązań w przypadku niekorzystnej sytuacji. Ujęcia powierzchniowe i ujęcia podziemne zlokalizowane są na terenach, gdzie warunki nie mają wpływu na jakość ujmowanej wody i woda nie ulega skażeniu, np. przez składowiska odpadów, bazy paliwowe, oczyszczalnie ścieków, gospodarstwa rolnicze itp.

Wodociągi Uzdrowisk: wodociąg „Excelsior” w Iwoniczu Zdroju, wodociąg „Potok Czarny” są w grupie innych podmiotów zaopatrujących w wodę.

Wodociągi podległe gminom:

- **Gmina Jaśliska** - wodociąg w Szklarach (ok. 200 odbiorców stałych), wodociąg w Moszczańcu (ok. 456 odbiorców),
- **Gmina Dukla** – wodociąg w Dukli (ok. 2 540 osób), w Mszanie (ok. 115 osób), w Zawadce Rymanowskiej (ok. 45 osób),
- **Gmina Iwonicz – Zdrój** - wodociąg w Iwoniczu Zdroju (ok. 1473 odbiorców),
- **Gmina Chorkówka** – wodociąg w Chorkówce (ok. 7 100 osób),
- **Gmina Korczyn** - wodociąg Korczyn II (ok. 1 580 mieszkańców).
- **Gmina Wojaszówka** – wodociąg Bajdy (ok. 480 mieszkańców).

Na koniec roku jakość produkowanej wody z wodociągów została oceniona jako spełniająca wymagania.

Badania jakości wody w wodociągach wykonywane były w ramach wewnętrznej kontroli przez właścicieli oraz w ramach urzędowej kontroli.

Ogółem w 2022r. w nadzorowanych wodociągach przeprowadzono 25 kontroli, pobrano 30 próbek wody do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Wydano łącznie: 2 decyzje zatwierdzające laboratoria, 1 pozytywną ocenę higieniczną, 2 decyzje o opłacie.

Inne podmioty zaopatrujące w wodę

W ewidencji tut. Stacji znajduje się **27** urządzeń wodnych, w tym 25 wodociągów szkolnych oraz 2 wodociągi uzdrowiskowe, są to:

- wodociąg uzdrowiskowy „Potok Czarny” Rymanów Zdrój „Uzdrowiska Rymanów” S.A., zaopatruje ok.25 osób,
- wodociąg uzdrowiskowy „Excelsior” w Iwoniczu Zdroju „Uzdrowisko Iwonicz” S.A., który zaopatruje ok. 15 osób zameldowanych oraz ok. 400 kuracjuszy.

W 2022r. obydwie podmioty skontrolowane były w związku z pismem PPWIS dot. zabezpieczenia infrastruktury wodociągowej na wypadek zagrożenia chemicznego i mikrobiologicznego oraz rozwiązań w przypadku niekorzystnej sytuacji.

W 2022r. wodociągi szkolne nie były planowane do kontroli jednak w ramach nadzoru pobrano 6 prób do badań parametrów z gr. A. Jakość wody odpowiadała wymaganiom rozporządzenia.

Inwestycje na wodociągach.

- W 2022r. zostały zakończone prace modernizacyjne na wodociągu gminnym w Moszczańcu, które trwały od czerwca 2021r. Uruchomiono nową kontenerową stację uzdatniania wody, nie wymagającą stałej obsługi.

- W 2022r. ukończono modernizację 3 komór filtracyjnych dla zapewnienia większej stabilności pracy procesów technologicznych związanych z filtracją wody dla Wodociągu Sieciowego Krosno w Zakładzie Uzdatniania Wody w Sieniawie. Obecnie stacja opiera się na pracy 8 komór filtracyjnych otwartych ze złożem piaskowo-antracytowym. Technologia nie uległa zmianie, natomiast zwiększona została powierzchnia filtracyjna poprzez uruchomienie dodatkowych komór filtracyjnych. Prace na urządzeniach wodociągowych były prowadzone zgodnie z opracowanym harmonogramem planów remontowych, nie zakłócało to w żaden sposób procesów technologicznych i etapów uzdatniania wody.

W miesiącu sierpniu PPIS w Krośnie wydał pozytywną ocenę higieniczną dla zastosowanych materiałów na zmodernizowanych komorach filtracyjnych.

Studnie publiczne

W ewidencji znajduje się **66 studni publicznych** zlokalizowanych na terenie miasta Krosna - 65 i 1 studnia publiczna w Dukli. Wszystkie studnie są wyłączone z eksploatacji.

Kąpieliska

Na terenie powiatu krośnieńskiego w 2022r. nie funkcjonowały żadne kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpeli. Potrzebę tworzenia kąpielisk i miejsc do kąpeli przedstawiał Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie na posiedzeniach: Sesji Rady Powiatu, Sesja Rady Miasta Krosna.

IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W 2022r. nadzorem sanitarnym objęto następujące obiekty: pływalnie, ustępy publiczne, hotele, inne obiekty w których świadczone są usługi hotelarskie (pokoje noclegowe, agroturystyka), zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, gabinety tatuażu, zakłady odnowy biologicznej, tereny rekreacyjne, cmentarze komunalne oraz inne obiekty użyteczności publicznej, tj.: zakład karny, zakłady pogrzebowe, obiekty sportowe, przystanki autobusowe na terenie gmin, prywatne firmy przewozowe świadczące usługi w zakresie przewozu osób, parkingi. Ogółem w 2022r. skontrolowano 120 obiektów (kontrole zaplanowane, akcyjne, interwencyjne).

Pływalnie

1) Na terenie miasta Krosna funkcjonują 2 kryte pływalnie.

W trakcie kontroli obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie utrzymania bieżącego stanu sanitarno-technicznego. Badania jakości wody w nieckach basenowych oraz wody wprowadzanej z systemów cyrkulacji, wody ciepłej w natryskach wykonywane były w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządcę pływalni oraz w ramach nadzoru sanitarnego. Zarządca pływalni zlecał wykonywanie badań wody do laboratorium

akredytowanego, zakres badań i częstotliwość badań była zgodna z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9.11.2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022r., poz. 1230). W dniach pobierania próbek do badań mikrobiologicznych wykonywane były pomiary parametrów jak: chlor wolny, chlor związany, potencjał redoks. Zarządca pływalni prowadził rejestry bieżących obserwacji jakości wody dla każdej niecki, w których na bieżąco odnotowywał dane dotyczące: daty, godziny, oceny wizualnej wody (czystość, klarowność), podpisy osób przeprowadzających obserwacje, w rejestrach odnotowywano wyniki przeprowadzonych na miejscu pomiarów, tj. pH, potencjał redox, stężenie chloru wolnego, temperatura wody, chlor związany.

Od listopada 2022r. jeden z obiektów został zamknięty do odwołania.

W obiektach Krytych Pływalni, na korytarzach przed wejściem do pomieszczeń basenowych na tablicach ogłoszeń umieszczane były informacje o wynikach badania wody w nieckach w formie graficznej i pisemnej oraz na stronie internetowej zarządzającego pływalnią. Ogółem przeprowadzono: 1 kontrolę obiektu i 2 kontrole związane z pobieraniem próbek wody.

Na koniec 2022r. zostały wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie dwie zbiorcze roczne oceny jakości wody na pływalniach.

2) Na terenie powiatu funkcjonują również baseny w obiektach hotelarskich

Hotel „ Dwór Ostoia” w Klimkówce

W obiekcie udostępnia się jedną nieckę basenową, która zasilana jest wodą z wodociągu Krosno (jakość wody spełnia wymagania), woda poddawana filtracji i dezynfekcji chlorem. Przeprowadzona kontrola sanitarna pomieszczeń zaplecza higieniczno-sanitarnego, basenu i stacji uzdatniania wody nie wykazała nieprawidłowości.

Badania jakości wody w niecce wykonywane były w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządcę pływalni oraz w ramach nadzoru sanitarnego. W trakcie roku jakość wody spełniała wymagania rozporządzenia. W ramach nadzoru sanitarnego w pobranej próbce wody z niecki basenu rekreacyjnego do badań parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych oraz wody ciepłej z natrysku nie stwierdzono przekroczeń - wszystkie parametry mikrobiologiczne i fizykochemiczne, a także wykonane badania wody ciepłej pobranej z natrysku w kierunku Legionella sp. nie były kwestionowane. W ramach wewnętrznej kontroli jakości wody w niecce właściciel zlecał wykonanie badań zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem pobierania próbek wody basenowej. Sprawozdania z tych badań na bieżąco przekazywane tutaj. Inspektorowi Sanitarnemu - jakość wody spełniała wymagania rozporządzenia.

Ogółem przeprowadzono: 2 kontrole sanitarne (1 kontrola pływalni, 1 kontrola związana z pobraniem próbek do badań), pobrano 2 próbki wody.

Na koniec roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie wydał pozytywną zbiorczą roczną ocenę jakości wody na pływalni.

Hotel „ Dwór Kombornia” w Komborni

W obiekcie funkcjonują 2 niecki basenowe: basen rekreacyjny oraz wanna z hydromasażem. Obiekt zasilany wodą z wodociągu sieciowego Krosno (jakość wody spełnia wymagania), woda poddawana filtracji, koagulacji i dezynfekcji przy użyciu podchlorynu sodu. Do niecki basenowej i wanny z hydromasażem doprowadzony jest osobny obieg wody. Przeprowadzona kontrola sanitarna pomieszczeń zaplecza higieniczno-sanitarnego, basenu i stacji uzdatniania wody nie wykazała nieprawidłowości.

W ramach wewnętrznej kontroli jakości wody w niecce właściciel zlecał wykonanie badań zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem pobierania próbek wody basenowej. Sprawozdania z tych badań na bieżąco przekazywane tutaj. Inspektorowi Sanitarnemu - jakość wody spełniała wymagania rozporządzenia.

W ramach nadzoru sanitarnego w pobranych próbkach wody z niecek basenowych i wody doprowadzanej z systemu cyrkulacji dla tych niecek do badań parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych nie stwierdzono przekroczeń.

Ogółem przeprowadzono: 4 kontrole sanitarne (2 kontrole pływalni, 2 kontrole związane z pobraniem próbek do badań), pobrano 7 próbek wody.

Na koniec roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie wydał pozytywną zbiorczą roczną ocenę jakości wody na pływalni.

Pensjonat „Szajna SPA” w Rymanowie Zdroju

W 2022r. basen nie funkcjonował, obiekt od miesiąca lutego nieczynny do odwołania. Nie wydano zbiorczej rocznej oceny wody basenowej.

3) Na terenie miasta Krosna i powiatu znajdują się 3 obiekty pływalni odkrytych:

Kompleks Basenów „Bursaki” w Krośnie

Obiekt posiada doprowadzenie wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu sieciowego Krosno – jakość spełnia wymagania.

Na terenie kompleksu funkcjonują: basen rekreacyjno-sportowy, brodzik dla dzieci, basen rekreacyjny oraz Wodny Plac Zabaw. W każdej z niecek basenowych zainstalowane są urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny. Proces dezynfekcji polega na ciągłym filtrowaniu wody w nieckach basenowych, chlorowaniu podchlorynem sodu stabilizowanego. Każda z niecek posiada osobny układ dezynfekująco-filtracyjny. Na terenie kompleksu wywieszono są: regulamin ogólny obiektu, regulaminy strefowe przy nieckach basenowych i placach zabaw oraz informacje dotyczące jakości wody w nieckach, powyższe informacje podane są także na stronie internetowej zarządzającego pływalnią. W trakcie sezonu w ramach kontroli wewnętrznej badania jakości wody z niecek basenowych oraz natrysków wykonywane były przez laboratorium akredytowane – jakość wody spełniała wymagania.

W ramach nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych próbki wody wprowadzanej z systemu cyrkulacji do basenu sportowo- rekreacyjnego, brodzika i basenu rekreacyjnego oraz z niecek basenowych do badań parametrów mikrobiologicznych z uwzględnieniem Legionelli sp. i fizykochemicznych oraz 2 próbki wody ciepłej z natrysków (damski i męski) w kierunku oznaczenia bakterii Legionella sp. (łącznie pobrano 8 próbek wody i przeprowadzono 1 kontrolę z pobraniem wody).

Ogółem przeprowadzono 2 kontrole sanitarne (1 kontrola pływalni i 1 kontrola z pobraniem próbek wody), pobrano 8 próbek wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie wydał zbiorczą roczną ocenę jakości wody za 2022r., w której stwierdza, że woda na pływalni odpowiada wymaganiom rozporządzenia.

„Basen Miejski” w Iwoniczu-Zdroju którego właścicielem jest Gmina Iwonicz- Zdrój.

W obiekcie znajduje się 1 niecka basenowa odkryta, w której wydzielono 2 części, tj. basen rekreacyjny oraz brodzik dla dzieci. Przy niecce znajduje się zjeżdżalnia. Niecka basenu rekreacyjnego i brodzik posiada wspólny układ dezynfekująco-filtracyjny, proces uzdatniania polega na ciągłym filtrowaniu wody w nieckach basenowych, koagulacji

i chlorowaniu podchlorynem sodu. Basen zasilany jest wodą z wodociągu sieciowego Iwonicz- Zdrój – jakość wody spełnia wymagania. W trakcie sezonu w ramach kontroli wewnętrznej badania jakości wody z niecek basenowych oraz natrysków wykonywane były przez laboratorium akredytowane – jakość wody spełniała wymagania.

W ramach nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych próbki wody z basenu rekreacyjnego, brodzika i próbki wody wprowadzanej z systemu cyrkulacji do basenu w kierunku parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych oraz 1 próbkę wody ciepłej z natrysku damskiego w kierunku oznaczenia bakterii Legionella sp.

Ogółem przeprowadzono 2 kontrole sanitarne: 1 kontrolę obiektu i 1 kontrolę z pobraniem próbek wody, pobrano 4 próbki wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie wydał zbiorczą roczną ocenę jakości wody za 2022r., stwierdzającą, że eksploatacja basenu zapewniała bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających z basenu.

„Kompleks Basenów Otwartych w Rymanowie Zdroju”, którego właścicielem jest Gmina Rymanów.

W obiekcie znajduje się 3 niecki basenowe odkryte: basen pływacki, basen rekreacyjny oraz brodzik dla dzieci. Przeprowadzona kontrola sanitarna pomieszczeń zaplecza higieniczno-sanitarnego, basenu i stacji uzdatniania wody nie wykazała nieprawidłowości.

W ramach nadzoru sanitarnego w miesiącu sierpniu pobrano do badań laboratoryjnych próbki wody: wprowadzanej z systemu cyrkulacji do basenu sportowo-rekreacyjnego, brodzika i basenu rekreacyjnego oraz z samych niecek basenowych do badań parametrów mikrobiologicznych z uwzględnieniem Legionelli sp. i fizykochemicznych oraz 2 próbki wody ciepłej z natrysków (damski i męski) w kierunku oznaczenia bakterii Legionella sp. Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań nie stwierdzono przekroczeń parametrów mikrobiologicznych.

Ogółem przeprowadzono: 6 kontroli sanitarnych (3 kontrole pływalni, 3 kontrole związane z pobraniem próbek do badań), pobrano 20 próbek wody.

Na koniec roku została wydana zbiorczą roczną oceną jakości wody za 2022r. stwierdzającą, że eksploatacja basenu zapewniała bezpieczeństwo osób korzystających z pływalni odkrytej.

Ustępy publiczne

W 2022r. skontrolowano 3 ustępy publiczne (2 zlokalizowane na terenie miasta Krosna, 1 na terenie gminy Iwonicz). W skontrolowanych obiektach stan sanitarno-techniczny i porządkowy w dniach kontroli nie budził zastrzeżeń. Obiekty były wyposażone w dostateczną ilość środków myjących, czystościowych i dezynfekcyjnych.

Domy Pomocy Społecznej

W 2022r. zostały skontrolowane 4 obiekty: 2 domy pomocy społecznej w Krośnie oraz 2 na terenie powiatu. Obiekty utrzymane czysto, w dobrym stanie sanitarno- porządkowym i technicznym. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W 2022r. skontrolowany 1 obiekt na terenie powiatu - Środowiskowy Dom Samopomocy. Świadczy usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi i fizycznymi. Stan techniczny i sanitarno-higieniczny nie budzi zastrzeżeń.

Noclegownie

Na terenie miasta Krosna funkcjonuje „Schronisko dla bezdomnych mężczyzn” Towarzystwa Pomocy im. Brata Alberta Koło Krośnieńskie w Krośnie –w 2022r. nie było kontrolowane.

Obiekty hotelarskie

Hotele - w 2022r. skontrolowano 1 hotel w Krośnie, funkcjonujący w kategorii trzygwiazdkowej. Stan sanitarno- higieniczny pokoi i pomieszczeń zaplecza socjalno-gospodarczego dobry, dostateczna ilość środków myjących i dezynfekcyjnych.

Pensjonaty - w 2022r. nie planowane do kontroli.

Inne obiekty w których świadczone są usługi hotelarskie

Pokoje gościnne - w 2022r. skontrolowano 2 obiekty na terenie miasta Krosna. Obydwa obiekty całodobowe, nie stwierdzono nieprawidłowości, ogólny stan sanitarno-porządkowy na poziomie dobrym.

Agroturystyka - w 2022r. w ramach kontroli akcyjnych skontrolowano 2 gospodarstwa agroturystyczne zlokalizowane w miejscowości Daliowa i Jaśliska. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarno-porządkowego. Obiekty zlokalizowane w miejscowościach turystycznych, turyści mogą korzystać z różnych atrakcji spędzania czasu np. góry, lasy, szlaki turystyczne itp.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, gabinety tatuażu, zakłady odnowy biologicznej, inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej

W 2022r. skontrolowano 10 zakładów fryzjerskich, 12 zakładów kosmetycznych, 2 gabinety tatuażu. Były to kontrole zaplanowane zgodnie z planem kontroli, odbiory nowych obiektów oraz kontrola interwencyjna na stan sanitarny w obiekcie.

W trakcie prowadzonych kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości, bieżący stan sanitarno-porządkowy i techniczny nie budził zastrzeżeń. Do wykonywania zabiegów stosowano sprawny technicznie sprzęt, preparaty kosmetyczne i dezynfekcyjne w terminie ważności i zalecanym stężeniu. Stosowany jest sprzęt jednorazowego oraz wielokrotnego użycia, narzędzia wielokrotnego użycia poddawane są sterylizacji, odpady medyczne niebezpieczne przekazywane są firmie specjalistycznej, opracowane i wdrożone są procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi podczas świadczenia usług.

W 2022r. wśród obiektów odnowy biologicznej przeprowadzono kontrole w 2 solariach oraz 2 siłowniach – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Tereny rekreacyjne

W 2022r. skontrolowano 22 obiekty: 1 spółdzielnię mieszkaniową(wyrywkowo 11 piaskownic podległych tej spółdzielni) oraz 21 piaskownic zlokalizowanych przy placówkach oświatowo-wychowawczych.

We wszystkich skontrolowanych piaskownicach ogólnodostępnych przed sezonem dokonano całkowitej wymiany piasku, niezbędnych napraw i przeglądów oraz przeprowadzono prace w obrębie piaskownic (wyrównanie terenu, wykoszenie trawy).

W trakcie prowadzonych kontroli piaskownic ogólnodostępnych zwracano również uwagę na stan sanitarno-porządkowy osiedli mieszkaniowych, placów zabaw dla dzieci i terenów zielonych. Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały uchybień w zakresie stanu sanitarno-porządkowego. Tereny, na których usytuowano ogólnodostępne piaskownice są ogrodzone, oznakowane zakazem wprowadzania zwierząt.

Piaskownice zlokalizowane przy placówkach oświatowo-wychowawczych zabezpieczone są przed zanieczyszczeniem. Piasek wymieniany jest systematycznie, o czym świadczą dokumenty sprawdzane podczas kontroli.

Cmentarze

W 2022r. skontrolowano 5 cmentarzy. Stan sanitarno-porządkowy cmentarzy oceniono jako dobry, tereny cmentarzy na bieżąco sprzątane, pojemniki i kontenery z odpadami opróżniane systematycznie, na każdym są punkty poboru wody do celów gospodarczych.

Zakłady pogrzebowe

W 2022r. skontrolowano 1 obiekt w związku z pismem PPWIS w Rzeszowie, znak: SP.9010.6.2021.J.H. dot. prowadzenia nadzoru nad warunkami pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zakładów pogrzebowych, nadzoru nad stanem higieniczno-sanitarnym w zakładach, spełnienia wymogów postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

Podmiot ten świadczy usługi w zakresie transportu zwłok/szczątków ludzkich, obsługi ceremonii pogrzebowych, wykonywania ekshumacji zwłok/ szczątków ludzkich, ich przewozu.

Dokonano kontroli środka transportu specjalistycznego przeznaczenia do przewozu zwłok, który jest na stanie firmy pogrzebowej.

Obiekty sportowe

W 2022r. skontrolowano 3 hale widowiskowo-sportowe: w Dukli, Jedliczu i w Krośnie. Dwie z nich utrzymane w stanie dobrym, natomiast w jednej trwają prace modernizacyjne związane z malowaniem ścian, sufitów i parkietów hali, zaplecze sanitarne i gospodarcze nie budzi zastrzeżeń. Kontrolą objęto również Stadion lekkoatletyczny w Krośnie. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny nie budził zastrzeżeń.

Do wykazu obiektów sportowych w 2022r. dołączyło lodowisko działające przy GOK w Rymanowie.

Firmy przewozowe świadczące usługi w zakresie przewozów pasażerskich

W miesiącu sierpniu w ramach kontroli akcyjnych przeprowadzono wrywkowo kontrolę busów firmy przewozowej w Krośnie. Skontrolowano 3 busy, w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i zaniedbań w zakresie stanu technicznego i higieniczno-sanitarnego pojazdów.

Stacje Paliw

W 2022r. skontrolowano 2 obiekty w związku z akcją letnią na terenie powiatu. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości, obiekty wyposażone w ustępy ogólnodostępne dla podróżnych, w dostateczną ilość środków higienicznych i czystościowych. Stacje paliw podłączone do wodociągu sieciowego oraz sieci kanalizacyjnej, nie posiadają zlewni ścieków. Ponadto, przeprowadzono kontrolę interwencyjną w związku ze skargą telefoniczną na jakość wody w jednej ze stacji paliw.

Wiaty przystankowe i parkingi

W 2022r. w związku z akcją letnią skontrolowano 7 wiat przystankowych na terenie jednej gminy, leżącej przy trasie turystycznej. W dniu kontroli bieżący stan sanitarno-porządkowy i techniczny nie budził zastrzeżeń. Wszystkie wiaty wyposażone są w ławeczki dla podróżnych, kosze na śmieci, teren wokół wiat wykoszony. Kontrole sanitarne wiat przystankowych przeprowadzane były w obecności przedstawiciela Urzędu Gminy. Sukcesywnie prowadzone są prace remontowe wiat przystankowych. W jednej z kontrolowanych wiat stwierdzono pęknięcie szyby i ubytki szkła. Po ustalonym z przedstawicielem gminy terminie usunięcia nieprawidłowości zostały one wykonane. Ponadto, wrywkowo sprawdzono 6 parkingów miejskich płatnych zlokalizowanych na terenie miasta Krosna. Bieżący stan sanitarno-porządkowy skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń, wszystkie w dniu kontroli utrzymane czysto, odpady opróżniane na bieżąco. W 2022 r. rozpoczęto prace remontowe jednego z parkingów, którego stan techniczny odbiegał od pozostałych (zalecenia pokontrolne z 2021r.), prace te postępowały w miarę wygospodarowanych przez gminę funduszy.

Zakłady Karne

Zakład Karny w Moszczańcu w 2022r. w miesiącu lipcu skontrolowany w ramach kontroli akcyjnej, w związku z pismem PPWIS w Rzeszowie. Kontrola dotyczyła stanu sanitarnego jednostki penitencjarnej. Przeprowadzono ją przy współudziale sekcji epidemiologii. W dniu kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ogółem w 2022r. Sekcja Higieny Komunalnej wydała:

- 93 decyzje administracyjne (39 decyzji zezwalających na ekshumację zwłok i szczątków, 7 decyzji nakazowych, w tym 2 decyzje zatwierdzające laboratoria, 1 umarzająca postępowanie, 46 decyzji o jakości wody) oraz 46 decyzji o opłacie,
- 29 postanowień (28 zezwalających na sprowadzenie zwłok/szczątków z zagranicy,
- 1 zezwalające na wywóz zwłok za granicę).

V. Stan sanitarny obiektów produkcji i obrotu środkami spożywczymi oraz żywienia zbiorowego

1. Zakres nadzoru sanitarnego.

Bezpieczeństwo i zdrowie ludzi są najważniejszym celem polityki Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Polsce w zakresie zdrowia publicznego. Zapewnienie bezpiecznej żywności jest jednym z priorytetów i wymaga szeregu działań podejmowanych w sposób

skoordynowany i zintegrowany. Urzędowa kontrola żywności w kraju obejmuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego,
- nadzoru nad jakością zdrowotną żywności,
- warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- warunków produkcji i obrotu produktami kosmetycznymi oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie w ciągu 2022 roku wpisane było 1880 zakładów, w tym:

- 255 zakładów produkcji żywności,
- 483 obiekty obrotu detalicznego żywnością (sklepy, supermarkety, kioski),
- 527 obiektów innego typu obrotu żywnością (w tym sprzedaż na odległość, apteki, obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu),
- 37 zakładów obrotu hurtowego żywnością,
- 323 zakłady żywienia zbiorowego otwartego,
- 217 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego,
- 11 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- 27 miejsc hurtowego i detalicznego obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W roku 2022 na terenie działania PPIS w Krośnie skontrolowano łącznie 374 obiekty, co stanowi 19,9% wszystkich obiektów, w tym:

- 67 zakładów produkcji żywności,
- 105 obiektów obrotu detalicznego żywnością (sklepy, supermarkety, kioski),
- 48 obiektów innego typu obrotu żywnością (w tym sprzedaż na odległość, apteki, obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu),
- 14 zakładów obrotu hurtowego żywnością,
- 85 zakładów żywienia zbiorowego otwartego,
- 49 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, w tym zakładów usług cateringowych,
- 2 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- 4 miejsca hurtowego i detalicznego obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W roku 2022 na terenie działania PPIS w Krośnie przeprowadzono łącznie 530 kontroli sanitarnych w poszczególnych grupach obiektów:

- 109 w zakładach produkcji żywności,
- 135 w obiektach obrotu detalicznego żywnością (sklepach, supermarketach, kioskach),
- 59 w obiektach innego typu obrotu żywnością,
- 23 w zakładach obrotu hurtowego żywnością,
- 117 w zakładach żywienia zbiorowego otwartego,
- 59 w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w tym zakładów usług cateringowych,
- 2 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,

- 5 w miejscach hurtowego i detalicznego obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- 21 kontroli środków spożywczych w ramach granicznej kontroli sanitarnej.

2. Ogólna ocena stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów.

W skontrolowanych zakładach pracownicy Sekcji HŻiŻ przeprowadzili łącznie 530 kontroli sanitarnych, w tym: 140 kontroli kompleksowych, 184 kontrole tematyczne (dotyczące odbiorów nowych lub przejmowanych obiektów, kontroli akcyjnych), 39 kontroli interwencyjnych (w związku z interwencjami klientów i konsumentów, w związku z powiadomieniami Głównego Inspektora Sanitarnego w ramach systemu RASFF), 72 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków z decyzji administracyjnych, 21 kontroli importowych, 35 kontroli sanitarnych odbiorowych przeprowadzonych wspólnie z Sekcją Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego oraz 46 kontroli związanych z pobieraniem próbek do badań laboratoryjnych.

W nadzorowanych zakładach żywnościowo-żywnościowych najczęściej kwestionowano:

- nieprawidłowy bieżący stan sanitarny w pomieszczeniach zakładu,
- nieprawidłowy stan techniczny obiektów (ścian, sufitów i podłóg, wyposażenia),
- brak wyników badań laboratoryjnych przygotowywanych i serwowanych posiłków, potwierdzających właściwą ich jakość zdrowotną pod względem mikrobiologicznym, jak również badań sanitarnych ze sprzętu produkcyjnego i naczyń stołowych, potwierdzających prawidłowość prowadzonych zabiegów mycia i dezynfekcji,
- nieprawidłowe przechowywanie surowców, półproduktów, wyrobów gotowych,
- nieprawidłowe znakowanie produkowanych wyrobów gotowych,
- brak odzieży ochronnej dla pracowników zakładu,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarnych,
- brak przestrzegania obowiązków wynikających z opracowanych procedur i instrukcji systemów GHP/GMP i HACCP,
- brak prowadzenia bieżących zapisów wynikających z procedur i instrukcji systemów GHP/GMP i HACCP.

W 2022 r. w związku z prowadzonym nadzorem sanitarnym nad zakładami wydano łącznie 521 decyzji administracyjnych, w tym:

- decyzje opłatowe:	153
- decyzje nakazowe:	9
- decyzje nakazowo-opłatowe:	74
- decyzje zmiany terminu:	19
- decyzje umorzenia decyzji:	19
- decyzje dotyczące uchylenia decyzji:	0
- decyzje zatwierdzające:	114
- decyzje zatwierdzające warunkowe:	57
- decyzje przedłużające zatwierdzające warunkowe:	17
- decyzje zatwierdzające terminowe:	0
- decyzje odmowy zatwierdzenia:	0
- decyzje wykreślenia zakładu:	59

Wystawiono 78 zaświadczeń o wpisie do rejestru zakładów na podstawie art. 63 ustawy z dnia 25.08.2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Za techniczne i bieżące uchybienia w zakresie stanu sanitarnego obiektów, za sprawdzenie wydanych zaleceń pokontrolnych oraz kontrolę środków spożywczych i wystawianie świadectw importowych w ramach granicznej kontroli sanitarnej wystawiono łącznie 153 decyzje opłatowe na łączną kwotę 22 428 zł.

Za zaniedbania sanitarno-porządkowe oraz wynikające z art. 100 ust. 1 pkt 8 Ustawy z dnia 25.08.2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia nałożono na przedsiębiorców 45 mandatów karnych na łączną kwotę 10 900 zł.

3.Nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad zakładami żywienia zbiorowego typu otwartego.

W 2022 r. w ewidencji PPIS w Krośnie znajdowało się 112 obiektów „dużej gastronomii” oraz 211 „zakładów małej gastronomii”. Skontrolowano 61 restauracji oraz 56 zakładów małej gastronomii. Przeprowadzono w nich ogółem 117 kontroli sanitarnych. Wydano 45 decyzji administracyjnych, w tym 3 z terminem natychmiastowym, w związku ze stwierdzeniem w czasie kontroli uchybień i nieprawidłowości. Uchybienia w zakresie bieżącego stanu sanitarnego lub nieprzestrzeganie procedur opartych na zasadach systemu HACCP były podstawą do nałożenia 13 mandatów karnych na kwotę 3 400 zł. Podczas kontroli najczęściej kwestionowano:

- brak wyników badania mikrobiologicznego wyrobów gotowych,
- brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładów,
- brak zachowanej higieny na stanowiskach pracy,
- brak znakowania półproduktów i gotowych wyrobów przeznaczonych do dalszego przechowywania,
- nieprawidłowe mycie naczyń kuchennych i sprzętu produkcyjnego.

Charakterystyka zakładów żywienia zbiorowego otwartego

Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	
Liczba zakładów wg rejestru	323
Liczba skontrolowanych zakładów	85
Ilość przeprowadzonych kontroli	117
Ilość decyzji administracyjnych	45
Liczba mandatów	13
Kwota mandatów (zł)	3400

4.Stan sanitarny środków transportu żywności.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie posiadał w rejestrze odebranych i zarejestrowanych łącznie 137 środków transportu. W większości środki transportu należą do małych firm lub osób fizycznych prowadzących tylko działalność w zakresie usług transportowych. Środki transportu są kontrolowane przed wydaniem decyzji zatwierdzającej. Kontrolowanie wcześniej zarejestrowanych środków transportu jest utrudnione lub niemożliwe, gdyż są one w ciągłym ruchu. Wyjątkiem są tutaj pojazdy wykorzystywane przez przedsiębiorców działających w zakresie produkcji lub obrotu żywnością, którzy są pod bieżącym nadzorem sanitarnym. Oceniane przy okazji kontroli sanitarnych zakładów środki transportu są w dobrym stanie technicznym i sanitarnym.

5.Jakość zdrowotna środków spożywczych.

5.1Realizacja planu poboru próbek

W 2022 r. Sekcja Higieny Żywności i Żywienia uczestniczyła w realizacji Krajowego Programu Poboru Próbek Żywnościowych opracowanego przez Głównego Inspektora

Sanitarnego. Ogółem do pobrania zostało przydzielone stacji 244 próbki. W obiektach funkcjonujących na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie ogółem pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu 316 próbek środków spożywczych, przedmiotów użytku oraz produktów kosmetycznych z zakładów produkcyjnych, miejsc obrotu detalicznego i hurtowego oraz zakładów żywienia zbiorowego z 46 zakładów. Zakwestionowano 3 próbki, 1 próbkę ziarna rzepaku z powodu przekroczenia pozostałości pestycydów oraz 2 próbki świeżych jaj z powodu zanieczyszczenia mikrobiologicznego pałeczkami Salmonella. Próbki badane były w Oddziale Laboratoryjnym PSSE w Krośnie, Laboratoriach Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie i innych laboratoriach wojewódzkich stacji w Polsce. Próbki były badane w następujących kierunkach: mikrobiologii, zanieczyszczeń chemicznych (metale, pestycydy, formaldehyd, WWA), skażeń promieniotwórczych, napromieniania żywności, zawartości substancji konserwujących, oznakowania i organoleptyki. Niski wskaźnik kwestionowanych próbek środków spożywczych świadczy o tym, że oferowana konsumentom żywność spełnia kryteria w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego, co pozostaje również w związku z sukcesywną poprawą warunków produkcji i obrotu środkami spożywczymi.

5.2.Znakowanie środków spożywczych.

W trakcie kontroli sanitarnych przeprowadzanych w 2022 roku oceniano poprawność znakowania produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych. W środkach spożywczych znajdujących się w obrocie handlowym nie stwierdzono nieprawidłowości w oznakowaniu. Natomiast w środkach spożywczych produkowanych na terenie powiatu krośnieńskiego przez nadzorowanych przez PPIS w Krośnie producentów stwierdzano drobne błędy w oznakowaniu. W związku z tym na przedsiębiorców były wydane decyzje nakazowe nakładające obowiązek poprawy oznakowania produkowanych środków spożywczych.

5.3.Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów oraz zatrucia grzybami

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie do października 2022 roku nadzorował jeden zakład dokonujący przetwórstwa grzybów, tj. suszarnię grzybów i owoców, która została zlikwidowana. Zakład prowadził suszenie grzybów zbieranych przez właściciela i pracownika. Obie te osoby posiadały certyfikat grzyboznawcy.

Pracownicy PSSE w Krośnie posiadający uprawnienia klasyfikatora grzybów w ramach czynności służbowych prowadzą w siedzibie PSSE w Krośnie ocenę grzybów świeżych oraz na prośbę klientów wystawiają stosowne certyfikaty. W 2022 r. przeprowadzono 52 oceny grzybów przyniesionych przez klientów, w tym 5 jako niejadalne/trujące. Żaden z klientów nie wnioskował o wydanie atestu na ocenianą partię grzybów. W 2022 roku na terenie Krosna i powiatu krośnieńskiego nie było potwierdzonych zgłoszeń dotyczących zatrucia grzybami.

5.4.System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach - RASFF.

W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie reagował w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Produktach Niebezpiecznych (RASFF). Prowadzono 45 spraw związanych z ww. systemem. Otrzymano 13 powiadomień informacyjnych oraz 32 alarmowe. Wycofywaniu z obrotu handlowego podlegały środki spożywcze z powodu obecności zanieczyszczeń fizycznych, chemicznych lub mikrobiologicznych, obecności w środku spożywczym substancji alergennych, przekroczenia dopuszczalnej zawartości konserwantów lub występowania nieautoryzowanych składników żywności. W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie nie utworzył żadnego powiadomienia w systemie RASFF.

5.5. Badanie żywności w kierunku obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO).

W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie nie pobierał do badań laboratoryjnych próbek do badań w kierunku obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO).

5.6. Podsumowanie przeprowadzonej akcji przedświątecznej w sklepach spożywczych.

W miesiącu grudniu na polecenie Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego była prowadzona akcja kontrolna dotycząca wzmożonego nadzoru sanitarnego nad obrotem żywnością, zwłaszcza terminowością wprowadzanego do obrotu asortymentu oraz wyeliminowania procederu eksponowania przy kasach, w koszach lub ekspozytorach sklepowych tzw. standach asortymentu wymagającego warunków chłodniczych, a przechowywanego w temperaturze niezgodnej z zaleceniami producenta w supermarketach, hipermarketach oraz dyskontach. Skontrolowano 6 supermarketów i 7 sklepów spożywczych, stwierdzając nieprawidłowości w zakresie dot. wymagań higieniczno-sanitarnych w 3 obiektach oraz nieprawidłowości dotyczące terminu przydatności do spożycia w 1 obiekcie. W związku z powyższym, zostały nałożone na przedsiębiorców 3 grzywny w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 300 zł. Ponadto, PPIS w Krośnie wydał decyzję nakazowo-opłatową na poprawę stanu technicznego obiektu.

5.7. Nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad bezpieczeństwem suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz żywności obowiązkowo wzbogacanej.

5.7.1. Nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym suplementów diety
Prowadzony na bieżąco nadzór na bezpieczeństwem zdrowotnym suplementów diety obejmował monitorowanie stron internetowych (między innymi allegro.pl, olx.pl) pod kątem wprowadzania do obrotu suplementów diety i żywności dla określonych grup oraz żywności obowiązkowo wzbogacanej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

5.7.2. Podsumowanie kontroli tematycznych producentów i importerów suplementów diety, z uwzględnieniem sprzedaży internetowej

W 2022 roku na podstawie polecenia Głównego Inspektora Sanitarnego, PPIS w Krośnie prowadził kontrole wytwórców suplementów diety oraz firm zajmujących się wprowadzaniem do obrotu handlowego suplementów diety. Przeprowadzono kontrolę w jednym zakładzie konfekcjonującym suplementy diety. W kontrolowanym zakresie dotyczącym wprowadzania do obrotu handlowego suplementów diety, na podstawie dwóch skontrolowanych suplementów diety, nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Ponadto, przeprowadzono kontrolę sanitarną Punktu sprzedaży suplementów diety, który prowadzi sprzedaż własnych suplementów diety oraz suplementów diety innych producentów. Skład suplementów diety własnej marki jest opracowywany przez współwłaściciela firmy. Obie firmy zgłosiły do wiadomości Głównego Inspektora Sanitarnego informacje o wprowadzeniu po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej produkowanych pod własną marką suplementów diety.

5.7.3. Żywność dla określonych grup

W 2022 roku PPIS w Krośnie nie stwierdził w ramach nadzoru sanitarnego nad żywnością dla określonych grup nieprawidłowości w zakresie jej wprowadzania do obrotu.

Pobrana jedna próbka żywności specjalnego przeznaczenia medycznego badana w kierunku oznakowania nie została zakwestionowana, jak również nie zostało zakwestionowane 60 próbek preparatów do żywienia początkowego i dalszego żywienia badanych w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

6. Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu żywnością.

W 2022 r. pod nadzorem PPIS w Krośnie było wpisanych 11 wytwórni materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. Zakłady te produkują gotowe wyroby od podstaw do wyrobu finalnego lub prowadzą końcową obróbkę półproduktów. Wśród tych zakładów 9 prowadzi produkcję lub obróbkę szkła i porcelany, jeden zakład konfekcjonuje różne folie przeznaczone do kontaktu z żywnością, jeden jest producentem urządzeń do magazynowania i przetwórstwa żywności. Zostały skontrolowane 2 zakłady prowadzące produkcję wyrobów szklanych oraz ich zdobienie, w których nie stwierdzono nieprawidłowości.

7. Wybrane zagadnienia żywienia zbiorowego.

7.1. Kontrole bloków żywienia w szpitalach.

W 2022 roku przeprowadzono w Kuchni Głównej Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego w Krośnie jedną kontrolę sanitarną dotyczącą bieżącego stanu techniczno-sanitarnego kuchni głównej oraz oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalu na podstawie jadłospisów i oceny dekadowej żywienia zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego. Kontrola wykazała, że stan techniczny i sanitarny bloku żywieniowego nie budził zastrzeżeń poza drobnymi uchybieniami technicznymi jak ubytki płytek ceramicznych na posadzce kuchni, czy ubytki powłok lakierniczych na stolarce drzwiowej.

Dziennie w kuchni produkowane jest około 550 posiłków dla pacjentów szpitala oraz na potrzeby stołówki ogólnodostępnej. Dodatkowo przygotowywane jest maksymalnie 15 szt. posiłków podawanych w jednorazowych pojemnikach styropianowych dla Oddziału Kardiologii Inwazyjnej oraz kanapki dla własnej stołówki szpitalnej. Dzienna stawka żywieniowa wynosi 11,26 zł (na środki spożywcze). Blok żywieniowy dysponuje aktualnymi wynikami badań laboratoryjnych produkowanych posiłków oraz skuteczności mycia i dezynfekcji naczyń stołowych. Jakość żywienia pacjentów została oceniona na poziomie dostatecznym. Przy jadłospisie podaje się wartość odżywczą posiłków oraz czytelną informację o występujących w potrawach składnikach alergicznych. Dokonana ocena dekadowa żywienia nie wykazała znaczących odchyień od właściwego żywienia pacjentów.

W 2022 r. pacjenci nie wnosili żadnych interwencji odnośnie jakości żywienia w szpitalu.

7.2. Żywienie dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty.

W 2022 r. do rejestru obiektów na terenie działania PPIS w Krośnie wpisanych było 19 stołówek szkolnych przygotowujących posiłki na miejscu (od surowca do gotowego wyrobu) oraz 39 stołówek wydających posiłki dostarczane w ramach cateringu. Stołówki szkolne funkcjonowały jako stołówki podlegające dyrekcji szkół lub prowadzone były przez zewnętrzne podmioty gospodarcze, w kilku szkolnych blokach żywienia swoją siedzibę miały kuchnie centralne firm cateringowych, które jednocześnie obsługiwały stołówki zależne w tych szkołach. Skontrolowano 6 obiektów gdzie posiłki są przygotowywane na miejscu, oraz trzy obiekty gdzie posiłki dostarczane są w ramach cateringu. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące bieżącego stanu sanitarno-porządkowego w jednym obiekcie, co skutkowało nałożeniem na przedsiębiorcę grzywny w drodze mandatu karnego w wysokości 100 zł.

Posiłki dla dzieci przygotowywane były w oparciu o jadłospisy dekadowe, układane najczęściej przez intendentki i kucharki w oparciu o zasady racjonalnego żywienia. Oceniane w trakcie kontroli jadłospisy nie były kwestionowane, sporadycznie stwierdzano drobne

spostrzeżenia. W kontrolowanych zakładach opracowano i wdrożono procedury i instrukcje dobrej praktyki higienicznej GHP oraz HACCP, a produkcja posiłków odbywa się zgodnie z zasadami dobrej praktyki produkcyjnej GMP. Posiłki podawane są w naczyniach wielokrotnego lub jednorazowego użycia. Przeprowadzane są badania mikrobiologiczne wyprodukowanych potraw.

W prowadzonym rejestrze obiektów było wpisanych 58 obiektów żywienia przedszkolnego, w tym 35 stołówki przygotowujące posiłki na miejscu (od surowca do gotowego wyrobu) oraz 23 stołówki wydające posiłki dostarczane w ramach cateringu. Skontrolowano 7 obiektów gdzie posiłki są przygotowywane na miejscu, przeprowadzając 7 kontroli sanitarnych oraz 1 obiekt gdzie posiłki dostarczane są w ramach cateringu. Wydawane dzieciom do konsumpcji posiłki przygotowywane były na podstawie jadłospisów dekadowych układanych przez personel bloków żywienia, tj. intendenci i kucharki oraz przez dietetyków - pracowników firm cateringowych dostarczających posiłki. W trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarnych ocenie poddawane były również jadłospisy. We wszystkich zakładach opracowane i wdrożone są procedury i instrukcje dobrej praktyki higienicznej (GHP), produkcyjnej (GMP) oraz zasady systemu HACCP.

VI. Środowisko pracy i choroby zawodowe

Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy zarejestrowanych jest 518 zakładów pracy, w których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia powodujące lub mogące spowodować zagrożenie dla zdrowia zatrudnionych pracowników oraz podmioty wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny. W nadzorowanych zakładach zatrudnionych jest 21556 pracowników.

1.1 Nadzór nad warunkami środowiska pracy

W 2022r. skontrolowano 131 zakładów pracy, w których przeprowadzono 172 kontrole podstawowe i sprawdzające.

Przekroczenia normatywu higienicznego czynników szkodliwych dla zdrowia występują w 22 zakładach pracy. W warunkach przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia w 2022r. pracowało 1260 pracowników, w tym:

- w przekroczeniach normatywu higienicznego hałasu - 936 pracowników w 22 zakładach pracy,
- w przekroczeniach normatywu higienicznego promieniowania podczerwonego – 324 pracowników w 1 zakładzie pracy,

Poprawę warunków pracy w zakresie wyeliminowania przekroczeń normatywu higienicznego czynników szkodliwych dla zdrowia uzyskano w 4 zakładach dla 33 pracowników na skutek podjętych działań technicznych i organizacyjnych:

- wymianę starego wentylatora na nowy,
- montaż dodatkowej ssawy na stanowisku pracy stolarzy,
- przeczyszczenie sieci odpylania,
- wyciszenie maszyn przez wymianę pił tnących,
- przeniesienie stanowiska pracy do pomieszczenia spełniającego wymagania obowiązujących przepisów prawnych,

- rotację pracowników (co 2 godziny zamiana wykonywanych czynności),
- wymianę na nowe pistoletów tapicerskich.

W związku ze stwierdzeniem naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakresie przestrzegania zasad, przepisów higieny pracy i warunków środowiska pracy zatrudnionych pracowników, oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania i wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin wydano 53 decyzje, w tym:

- 42 decyzje nakazowe,
- 11 decyzji zmieniających treść wydanych wcześniej decyzji w zakresie terminu wykonania obowiązków.

Decyzje nakazowe wydano w zakresie:

- badań i pomiarów środowiska pracy – 25 decyzji,
- oceny ryzyka zawodowego – 13 decyzji,
- substancji chemicznych i ich mieszanin – 15 decyzji,
- substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy - 7 decyzji,
- złego stanu techniczno-sanitarnego pomieszczeń – 11 decyzji.

W związku ze stwierdzeniem uchybień w kontrolowanym zakresie ustalono 44 opłaty na kwotę 8 599,75 zł.

1.2 Czynniki rakotwórcze

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajduje się 71 zakładów, w których ogółem narażonych jest 749 pracowników na czynniki rakotwórcze, w tym 299 kobiet i 450 mężczyzn. W roku 2022 skontrolowano ogółem 29 zakładów pracy. Przeprowadzono 36 kontroli w wyniku których stwierdzono następujące uchybienia:

- brak rejestru pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych w 3 zakładach pracy,
- brak rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawiania w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym w 6 zakładach,
- brak przekazania właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu „Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym” w 6 zakładach,
- brak badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w 3 zakładach.

Wydano 7 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień. Pracownicy pracujący w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi objęci są opieką lekarską, badania wykonują lekarze uprawnieni do przeprowadzania badań profilaktycznych. Pracodawcy posiadają spisane umowy na sprawowanie opieki medycznej nad pracownikami z podstawowymi jednostkami służby medycyny pracy.

W roku 2022 nie stwierdzono choroby zawodowej spowodowanej czynnikami rakotwórczymi występującymi w środowisku pracy.

1.3 Czynniki biologiczne

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajduje się 181 zakładów, w których w ekspozycji na szkodliwe czynniki biologiczne pracuje 1761 pracowników. W roku 2022 objęto nadzorem

18 zakładów, w których pracownicy pracują w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi zaliczanymi do 2 i 3 grupy zagrożenia. Przeprowadzono ogółem 18 kontroli w tym zakresie – nie stwierdzono uchybień.

1.4 Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu i stosowaniem substancji i mieszanin chemicznych

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajduje się ogółem 477 zakładów stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny lub wprowadzających do obrotu chemikalia w tym:

- 3 producentów,
- 1 importer,
- 13 dalszych użytkowników – formulatorów,
- 51 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin,
- 409 stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny.

W 2022r. Sekcja Higieny Pracy przeprowadziła 92 kontrole w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami. Skontrolowano 59 zakładów pracy stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny, 1 producenta, 5 formulatorów i 14 dystrybutorów. Naruszenie przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin stwierdzono podczas 15 kontroli.

Stwierdzono między innymi uchybienia:

- brak kart charakterystyki niebezpiecznych produktów chemicznych zgodnych z aktualnie obowiązującymi przepisami,
- brak instrukcji bhp dotyczących postępowania z materiałem niebezpiecznym i szkodliwym dla zdrowia oraz udzielania pierwszej pomocy,
- brak natrysków do płukania oczu w pomieszczeniu, w którym istnieje niebezpieczeństwo oblania pracownika środkiem żrącym,
- brak oceny ryzyka zawodowego w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin,
- brak oznakowania miejsc przetrzymywania niebezpiecznych produktów chemicznych,

Niezdadne z prawem karty charakterystyki i oznakowania produktów stwierdzono u 1 wprowadzającego do obrotu dla 1 produktu, ponadto zakwestionowano 3 karty charakterystyki i 1 oznakowanie u stosujących niebezpieczne produkty chemiczne w działalności zawodowej.

Produkty biobójcze:

W 2022r. przeprowadzono 45 kontroli w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi, w tym :

- 2 kontrole w obiektach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze będące w ewidencji stacji,
- 18 kontroli w zakresie przestrzegania zakazu udostępnienia produktów biobójczych wycofanych z obrotu decyzjami PPIS,
- 25 kontroli w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi oraz kontrole stosowania produktów biobójczych w celu ochrony zdrowia pracowników w związku z epidemią wywołaną zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.

W 2022r Sekcja Higieny Pracy uczestniczyła w projektach:

- **REF -10** dotyczącym zintegrowanej kontroli produktów chemicznych.

- **BEF- 2** dotyczącym kontroli produktów biobójczych pod kątem obecności zatwierdzonych/niezatwierdzonych substancji czynnych.

REF -10

W ramach projektu REF-10 kontrolą objęto zakład, który zajmuje się przetwórstwem polichlorku winylu. Jest producentem granulatów plastyfikowanych pvc do produkcji węży ogrodowych i technicznych.

W skład surowcowy gotowego wyrobu wchodzi:

- PVC – czysty polichlorek winylu stanowiący główny składnik wyrobu końcowego,
- plastyfikatory (substancje ciekłe nadające elastyczność wyrobowi gotowemu),
- stabilizatory termiczne i stabilizatory UV – mające na celu poprawę stabilności termicznej procesu oraz zwiększenie odporności na promieniowanie UV,
- barwniki – związki nieorganiczne służące do nadania odpowiedniego koloru,
- wypełniacze – zmieniające właściwości końcowe wyrobu.

Wyprodukowany przez zakład granulat nie jest klasyfikowany jako niebezpieczny. Na gotowy wyrób sporządzona jest karta charakterystyki.

BEF - 2

Kontrolą objęto produkt biobójczy o nazwie **BIOSTAT**. Produkt stosowany jest w przemyśle wiertniczym w postaci płynu o działaniu bakteriobójczym, przeznaczony do zabezpieczenia przed korozją mikrobiologiczną płynów wiertniczych oraz zapobiegania powstawania śluzu w procesach szczelinowania złóż węglowodorów.

Produkt posiada pozwolenie nr 3285/07 na obrót produktem biobójczym. Należy do kategorii 2, gr. 11 i 12. Substancja czynna to 2,2,2-(heksahydro-1,3,5-triazyn-1,3,5 triylo)tretanol.), CAS 4719-04-4.

Prekursory narkotyków

Na terenie PSSE Krosno znajduje się 18 podmiotów wprowadzających do obrotu prekursory kat. 3 oraz 42 zakłady pracy stosujące prekursory narkotykowe. W 2022r. skontrolowano 11 zakładów pracy stosujących prekursory narkotyków w działalności zawodowej - przeprowadzono 11 kontroli. Nie stwierdzono podmiotów gospodarczych wprowadzających do obrotu prekursory kat. II.

Nie stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie prekursorów narkotykowych.

2. Choroby zawodowe

W 2022r. zgłoszono 15 podejrzeń chorób zawodowych. Przeprowadzono 16 postępowań w sprawie podejrzenia choroby zawodowej, w ramach tych postępowań przeprowadzono 23 wizytacje w zakładach pracy. Sporządzono 17 kart oceny narażenia zawodowego. Wydano 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej i 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Od 1 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej wniesiono odwołanie do PPWIS. Wydano 46 postanowień dotyczących wyznaczenia nowego terminu załatwienia sprawy. Przyczyny zwłoki w załatwieniu sprawy są niezależne od organu, gdyż uzależnione są od uzyskania ostatecznego orzeczenia lekarskiego jednostki orzeczniczej. Obecnie okres oczekiwania na wydanie orzeczenia przez Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Rzeszowie wynosi od 1 roku do 3 lat.

W 2022 r. wystawiono 4 karty stwierdzenia choroby zawodowej, tj:

- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – gruźlica płuc poz.26 – 2 choroby,

- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy- przewlekłe zapalenie okołostawowe barku - poz.19.4 – 1 choroba,
- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy – przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej- poz.19.5 – 1 choroba.

3. Podsumowanie

Prowadzone w ciągu roku kontrole w obiektach będących pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy przyczyniły się do poprawy warunków pracy oraz spowodowały wyegzekwowanie od wprowadzających do obrotu i stosujących substancje i mieszaniny chemiczne spełnienie wymagań zawartych w przepisach prawnych dotyczących chemikaliów. W związku ze zmianą przepisów dotyczących wykazu czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym (pył drewna oraz krzemionka krystaliczna – frakcja respirabilna) na niektórych pracodawców zostały nałożone dodatkowe obowiązki w zakresie sporządzania rejestrów, przekazywania informacji do PWIS oraz częstszego wykonywania pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia - zostało to wyegzekwowane decyzjami administracyjnymi.

Działania pracowników Inspekcji Sanitarnej przyczyniły się w znacznym stopniu do wdrożenia przez pracodawców wymogów ujętych w rozporządzeniach UE w prowadzonej działalności zawodowej.

Zwiększenie świadomości pracowników w zakresie czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy nastąpiło poprzez informowanie ich o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz zasadach ochrony przed zagrożeniami.

Podjęmowane przez pracodawców działania: techniczne, organizacyjno-administracyjne, stosowanie środków ochrony indywidualnej, profilaktyka medyczna w znacznym stopniu zapobiegają ujemnym skutkom działania szkodliwych czynników występujących w środowisku pracy.

W 2022r. nastąpił nieznaczny spadek liczby osób zatrudnionych w warunkach przekroczeń normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia (w 2021r. – 1280 natomiast w 2022r. - 1260 pracowników). Przekroczenia stwierdzono w zakresie natężenia hałasu i promieniowania podczerwonego.

Wystąpił również nieznaczny spadek stwierdzonych chorób zawodowych (w 2021r. – 5 chorób, natomiast w 2022r. – 4 choroby).

W roku 2022 w związku z trwającym w dalszym ciągu stanem epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2 w kontrolowanych zakładach zwracano uwagę na środki i metody zabezpieczające pracowników i klientów przed narażeniem na COVID-19. Zachęcano do szczepień oraz informowano o korzyściach wynikających ze szczepień ochronnych. Ogółem przeprowadzono 42 kontrole w tym zakresie.

VII. Środki zastępcze

W 2022r. nie odnotowano faktu wprowadzania do obrotu i zatrucia tymi środkami. Przeprowadzono 4 kontrole w trzech sklepach stacjonarnych na terenie działania PSSE Krosno oferujących produkty na bazie konopi siewnej. Nie stwierdzono produktów mogących spełniać definicję środka zastępczego.

VIII. Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach oświatowo- wychowawczych

1. Informacje ogólne

W roku 2022 Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży nadzorowała 195 obiektów nauczania i wychowania, w których funkcjonowało 242 placówki. Skontrolowano 1 żłobek, który obejmuje opieką 40 dzieci, 1 klub dziecięcy sprawujący opiekę nad 11 dziećmi, 16 przedszkoli oraz 3 punkty przedszkolne, do których uczęszcza 1396 dzieci oraz 51 szkół, w których uczy się łącznie 12752 uczniów, w tym:

- szkoły podstawowe – 32(4959 uczniów),
- ponadpodstawowe szkoły zawodowe - 3 (1108 uczniów),
- zespoły szkół – 16 (6685 uczniów).

Skontrolowano także specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, w którym naukę pobiera 135 uczniów, z czego 24 zakwaterowanych jest w internacie, 2 placówki z pobytem całodobowym, w których przebywa 27 mieszkańców oraz 3 placówki wsparcia dziennego, do których uczęszcza 140 podopiecznych. W 2022r. powstał 1 nowy żłobek, utworzono 3 nowe przedszkola, zlikwidowano 5 placówek przedszkolnych, z czego 2 zostały przekształcone w punkty przedszkolne, 3 zostały włączone do szkół podstawowych jako oddziały przedszkolne, 2 przedszkola i 1 zespół szkół ponadpodstawowych zostały przeniesione do nowych budynków, w 2 szkołach podstawowych została rozbudowana baza (klasy, pomieszczenia sanitarne), w 1 szkole podstawowej oddano do użytku nową salę gimnastyczną. Poza wymienionymi kontrolami kompleksowymi, w placówkach zostały także przeprowadzone kontrole akcyjne, sprawdzające, interwencyjne. W okresie wakacji w 21 szkołach przeprowadzono kontrole pod kątem ich przygotowania do nowego roku szkolnego. Łącznie przeprowadzono 188 kontroli w placówkach nauczania i wychowania, opiekuńczo-wychowawczych oraz wypoczynku dzieci i młodzieży.

2. Stan techniczno-sanitarny obiektów

Stan techniczno-sanitarny skontrolowanych obiektów został oceniony pozytywnie. Prace remontowe wykonane w placówkach dotyczyły zarówno budynków, jak i terenu wokół budynków. Jak co roku, najczęściej prac remontowych w szkołach wykonano w okresie wakacyjnym. Dotyczyły one sal dydaktycznych (w 17 szkołach), zaplecza sportowego (w 5 szkołach), zaplecza sanitarnego (w 2 szkołach). Wykonano także inne prace remontowe: remont korytarzy, szatni, dachu, elewacji, schodów wejściowych. Zakres remontów w poszczególnych placówkach był zróżnicowany. Najczęściej wykonywane prace remontowe, podobnie jak w latach poprzednich to: malowanie ścian, cyklinowanie i malowanie podłogi parkietowej, wymiana podłóg. Najczęściej wykonywanymi pracami remontowymi na zewnątrz budynku były: remont dróg i dojść do szkoły, remont placu zabaw, remont schodów zewnętrznych. Kontrole sanitarne przeprowadzone w 2022r. nie wykazały złego stanu sanitarnego. Aktualnie, postępowaniem administracyjnym, dotyczącym poprawy stanu techniczno-sanitarnego objętych jest 19 placówek. W 2022r. w 11 placówkach zostały wyegzekwowane obowiązki zawarte w decyzjach administracyjnych, co wpłynęło na poprawę ich stanu techniczno-sanitarnego.

3. Warunki do utrzymania higieny, ciepła woda w sanitariatach

Wszystkie placówki zapewniały dzieciom dostęp do bieżącej ciepłej wody w sanitariatach. Zapewniono także właściwe wyposażenie w środki do utrzymania higieny osobistej, w tym również w środki do mycia i dezynfekcji rąk. W 2 placówkach nie były

zachowane standardy dostępności do urządzeń sanitarnych (oczko ustępowe, umywalka). Przekroczenia dotyczyły liceum ogólnokształcącego i zespołu szkół ponadpodstawowych. W liceum ogólnokształcącym niewystarczająca liczba oczek ustępowych i umywalk dotyczyła dziewcząt i chłopców. W zespole szkół ponadpodstawowych przekroczenie dotyczyło dziewcząt(oczko ustępowe). Są to placówki zlokalizowane w budynku zabytkowym lub adaptowanym, w których w chwili obecnej brak możliwości technicznych zwiększenia liczby urządzeń sanitarnych. W 2022r. zły stan techniczno-sanitarny ubikacji stwierdzono w 2 szkołach(liceum ogólnokształcące, szkoła podstawowa). Została wydana 1 decyzja administracyjna w sprawie poprawy stanu technicznego sanitariatów w liceum ogólnokształcącym, natomiast szkoła podstawowa objęta jest postępowaniem administracyjnym wszczętym przed 2022 rokiem.

Z wodociągu własnego korzystało 14 skontrolowanych placówek, w tym 9 z urządzeniami do uzdatniania wody, a 5 bez takich urządzeń. Pozostałe placówki posiadały podłączenie do wodociągu miejskiego/gminnego. Aktualnie, w nadzorowanych placówkach oświatowo-wychowawczych funkcjonuje 25 urządzeń wodociągowych własnych. W porównaniu z 2021rokiem liczba nadzorowanych wodociągów własnych zmniejszyła się o 3, ponieważ w 2022r. 3 szkoły podstawowe zostały podłączone do wodociągu sieciowego. Kanalizacja miejscowa funkcjonuje w 8 skontrolowanych placówkach (szambo-7, oczyszczalnia biologiczna – 1). Pozostałe placówki są podłączone do kanalizacji centralnej.

4. Ergonomia mebli w szkołach i przedszkolach

W 2022r. oceniono dostosowanie mebli szkolnych (stoliki, krzeselka) do warunków antropometrycznych uczniów i przedszkolaków w 9 placówkach(6 szkół podstawowych, 3 przedszkola). Oceniono 339 stanowisk uczniowskich w 25 oddziałach. W skontrolowanych placówkach nie stwierdzono stanowisk niewłaściwych, niedostosowanych do warunków antropometrycznych uczniów. Podczas kontroli zwracano uwagę na prawidłowe zestawienie mebli. Nie wydawano decyzji administracyjnych dotyczących dostosowania do zasad ergonomii mebli edukacyjnych oraz dotyczących poprawy ich stanu techniczno-sanitarnego. Natomiast, w 2022r. w 1 placówce wyegzekwowano obowiązek dotyczący poprawy stanu techniczno-sanitarnego mebli szkolnych.

W 2 placówkach decyzje dotyczące poprawy stanu techniczno-sanitarnego mebli szkolnych są w trakcie realizacji. Na 67 placówek skontrolowanych, 39 placówek posiadało meble w 100% z certyfikatem. Odsetek mebli z certyfikatami powyżej 50% dotyczył 23 placówek, do 50% - 5 placówek.

5. Rozkład zajęć

Oceniono rozkłady zajęć lekcyjnych w 38 szkołach, w 413 oddziałach. Podobnie jak w latach ubiegłych, oceniano podziały godzin zgodnie z kryteriami zawartymi w formularzu Ocena stanu sanitarnego szkoły. W zakresie ocenianych kryteriów we wszystkich skontrolowanych placówkach rozkłady zajęć lekcyjnych oceniono pozytywnie. W ocenionych podziałach godzin nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie : stałej pory rozpoczynania zajęć lekcyjnych, z nie większą od 1 godziny różnicą czasu rozpoczynania zajęć w poszczególnych dniach tygodnia, jak również różnicą liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia - nie większą od 1 godziny. Podczas oceny tygodniowych planów lekcji zwracano także uwagę na przerwy międzylekcyjne – na czas ich trwania, na możliwość ich spędzania na świeżym powietrzu. Na skontrolowanych 47 szkół w 31 szkołach nie ma przerw 5- minutowych, natomiast w 16 szkołach są przerwy 5- minutowe. W tych 16 szkołach są także przerwy dłuższe co najmniej 15-20 minutowe.

W 2022r. nie były wydawane decyzje administracyjne dotyczące rozkładów zajęć lekcyjnych.

6. Możliwość pozostawiania podręczników w szkole

Z przeprowadzonych w 2022 roku kontroli sanitarnych wynika, że w dalszym ciągu wszystkie placówki zapewniały uczniom możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Niektóre placówki zapewniają uczniom indywidualne szafki, pozostałe inne miejsce na pozostawianie podręczników i przyborów szkolnych. Na 66 skontrolowanych szkół 30 zapewniło uczniom szafki indywidualne, natomiast 36 inne miejsce, np. szafki w sali lekcyjnej.

W 2022r. w ramach kampanii „Problem wagi ciężkiej” przeprowadzono ważenie tornistrów w 4 szkołach podstawowych. Łącznie badaniami objęto 308 uczniów (160 dziewczynek i 148 chłopców) w 16 oddziałach. Waga tornistra szkolnego do 10 % masy ciała ucznia dotyczyła 81 uczniów w 15 oddziałach w 4 szkołach. Waga tornistra szkolnego w zakresie 10 % - 15% masy ciała ucznia dotyczyła 139 uczniów w 16 oddziałach w 4 szkołach. Waga tornistra szkolnego > 15% masy ciała ucznia dotyczyła 88 uczniów w 12 oddziałach w 4 szkołach. Działania zostały przeprowadzone we współpracy z dyrektorami szkół oraz pielęgniarkami szkolnymi. Były one połączone z działaniami edukacyjnymi realizowanymi przez pracownika sekcji oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia. Po zakończonych działaniach do każdej szkoły zostało przekazane sprawozdanie uwzględniające wyniki przeprowadzonych pomiarów. Przekazano także wystąpienie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie przypominające Zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie plecaków/tornistrów oraz wskazujące na konieczność podjęcia lub kontynuacji działań mających na celu zmniejszenie obciążenia uczniów.

7. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu uczniów w szkołach dokonano kontroli warunków sanitarno-higienicznych prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Ocenie poddano posiadaną przez placówkę infrastrukturę sportową oraz stan sanitarno-techniczny zaplecza sportowego. Z pełnej infrastruktury sportowej, tj. szkolnego zespołu sportowego wraz z boiskiem korzystały 22 szkoły, natomiast zespoły sportowe bez boiska posiadało 6 szkół. W 13 szkołach funkcjonowały sale zastępcze z boiskiem, w 1 tylko sala zastępcza, natomiast w 5 szkołach tylko boisko sportowe.

Podczas kontroli przeprowadzonych w 2022r. brak infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego stwierdzono w 1 szkole. Zajęcia z wychowania fizycznego na korytarzu nie odbywały się w żadnej placówce. Niezależnie od posiadanej infrastruktury w zakresie realizacji wychowania fizycznego, szkoły korzystały z innych obiektów poza placówką: hali sportowej (8 szkół), basenu (5 szkół), siłowni (2 szkoły) boiska lub stadionu sportowego (7 szkół). Podczas przeprowadzanych kontroli oceniano także stopień korzystania przez uczniów z natrysków po zajęciach wychowania fizycznego. Natryski zlokalizowane w 28 zespołach sportowych były czynne. W tych placówkach uczniowie mieli możliwość korzystania z natrysków po zajęciach sportowych.

8. Ochrona terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniami przez zwierzęta

W części placówek wykorzystywane były piaskownice. W 2022r. skontrolowano 18 piaskownic w 18 placówkach. Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono

nieprawidłowości w tym zakresie. Piaskownice były zabezpieczone przed zanieczyszczeniami przez zwierzęta, a piasek był systematycznie wymieniany, co potwierdzano odpowiednimi dokumentami.

9. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach

W 2022 roku w szkołach prowadzono dożywianie uczniów w różnych formach. W 9 skontrolowanych placówkach posiłki były przygotowywane na miejscu w stołówce szkolnej, natomiast w 26 dzieci korzystały z posiłków dowożonych. We wszystkich 35 placówkach były wydawane ciepłe posiłki, w tym obiady pełne w 8, a jednodaniowe w 27 placówkach. Z posiłków ciepłych dwudaniowych korzystało 857 uczniów, zaś z obiadów jednodaniowych 1250 uczniów. W skontrolowanych szkołach nie przygotowywano dla dzieci II śniadań. Dzieci w placówkach otrzymywały napój, mleko oraz owoce i warzywa. Napój otrzymywało 2717 dzieci w 32 szkołach. Z posiłków dofinansowanych korzystało 367 uczniów. Dane dotyczą dnia, w którym przeprowadzona była kontrola sanitarna. W 16 skontrolowanych szkołach funkcjonują sklepiki uczniowskie, a w 12 automaty z żywnością.

10. Żłobki i kluby dziecięce

Na nadzorowanym terenie w 2022r. funkcjonowało 16 żłobków (11 publicznych i 5 niepublicznych). Na terenie Miasta Krosna zlokalizowanych jest 5 żłobków, natomiast na terenie powiatu 11 placówek. W 2022r. oddano do użytku 1 nowy żłobek niepubliczny na terenie powiatu. Wszystkie żłobki posiadają pozytywną opinię sanitarną i wszystkie zostały wpisane do rejestru żłobków w samorządzie terytorialnym. Żłobki zapewniają dzieciom wyżywienie w formie posiłków dowożonych lub przygotowywanych na miejscu w blokach żywieniowych. Stan techniczno-sanitarny nadzorowanych placówek, wyposażenia został oceniony jako dobry.

Na terenie powiatu krośnieńskiego w dalszym ciągu funkcjonuje 1 klub dziecięcy. Stan techniczno-sanitarny placówki dobry.

11. Wypoczynek dzieci i młodzieży

Na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego w okresie zimy i lata organizowany był wypoczynek dzieci i młodzieży.

Wypoczynek letni : do Bazy MEN zgłoszono 54 turnusy wypoczynku letniego. Podczas wakacji letnich skontrolowano 40 turnusów, a wykonano 43 kontrole sanitarne w trakcie ich trwania. Nie wszystkie turnusy były kontrolowane, ponieważ były one organizowane kolejno w tych samych obiektach. Z wypoczynku na skontrolowanych turnusach skorzystało 1815 uczestników. Na półkoloniach organizowanych w miejscu zamieszkania, prowadzono dożywianie dzieci w różnych formach. Łącznie dożywianiem objęto 723 dzieci na 19 turnusach. W okazanych do oceny jadłospisach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przeprowadzono także 3 kontrole szkolnych schronisk młodzieżowych. Z noclegów w schroniskach skorzystało 152 osoby.

Wypoczynek zimowy : do Bazy MEN zgłoszono 21 turnusów wypoczynku zimowego. Podczas ferii zimowych skontrolowano 14 zimowisk. Podobnie jak w lecie, w tym samym obiekcie były organizowane kolejne turnusy. W trakcie ich trwania przeprowadzono 17 kontroli sanitarnych. Z wypoczynku zimowego na skontrolowanych turnusach skorzystało 538 dzieci.

W placówkach wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży przeprowadzane były kontrole kompleksowe pod kątem oceny warunków pobytu dzieci i młodzieży oraz warunków żywienia. Podczas trwania wypoczynku prowadzone były działania edukacyjne z udziałem pracowników sekcji oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia oraz policji.

Stan zdrowia dzieci oceniono jako dobry. Nie odnotowano żadnych chorób i urazów. Wszyscy organizatorzy zapewнили uczestnikom wycieczki właściwe warunki sanitarne. W dalszym ciągu funkcjonują procedury wdrożone w czasie trwającej pandemii, mające na celu zapobieganie zakażeniom. Z wycieczki zimowego i letniego sporządzano na bieżąco meldunki i informacje zgodnie z wyznaczonymi terminami.

12. Działania pokontrolne

Na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w placówkach oświatowo-wychowawczych w 2022 r. wydano 27 decyzji administracyjnych, w tym 7 nakazujących uzyskanie poprawy stanu techniczno-sanitarnego, 1 nakazująca uzupełnienie oceny ryzyka zawodowego, 10 dotyczących zmiany terminu wykonania nałożonych obowiązków, 1 umarzająca postępowanie administracyjne, 1 decyzja potwierdzająca spełnienie wymagań przez nowo oddany żłobek, 7 decyzji o naliczeniu opłaty za czynności kontrolne. W 2022 r. zostało zakończone postępowanie administracyjne w 11 placówkach. Aktualnie, postępowaniem administracyjnym, dotyczącym poprawy stanu techniczno-sanitarnego objętych jest 19 placówek. W 2022r. w żadnej z placówek nie stwierdzono złego stanu sanitarnego, nie nakładano mandatów karnych.

13. Podsumowanie

Stan techniczno-sanitarny większości placówek nauczania i wychowania w dalszym ciągu ulega systematycznej poprawie. W I kwartale działania koncentrowały się wokół zagadnień związanych z pandemią koronawirusa. W związku z dużą liczbą zakażeń wśród uczniów i pracowników wydano 106 opinii o zawieszeniu zajęć stacjonarnych, udzielano odpowiedzi na licznie zadawane pytania przez pracowników szkoły i rodziców. Podobnie jak w 2021r. zawieszanie zajęć stacjonarnych związane było z przypadkami COVID- 19 występującymi wśród dzieci i pracowników.

Dla niektórych szkół wydawano kilka opinii, w sytuacji wystąpienia większej liczby zachorowań. Wydane opinie dotyczyły placówek zlokalizowanych na terenie miasta Krosna i powiatu krosnieńskiego: miasto Krosno-49, powiat krosnieński – 57.

Wydane opinie w rozbiciu na placówki: przedszkola (samodzielne i w zespołach)- 18, szkoły podstawowe -51, zespoły szkół - 28, szkoły ponadpodstawowe – 7, inne placówki (OREW, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy –2) .

Pracownicy uczestniczyli także w kontrolach przestrzegania wymagań przeciwepidemicznych w różnego typu obiektach.

W ramach nadzoru bieżącego skontrolowano także jakość oświetlenia sztucznego w 14 placówkach w 66 pomieszczeniach. Skontrolowano sale lekcyjne, sale zajęć w przedszkolach, pracownie komputerowe (łącznie 204 stanowiska komputerowe). Nieprawidłowości stwierdzono w 3 placówkach (2 szkoły podstawowe i 1 punkt przedszkolny). W 1 placówce uzyskano poprawę jakości oświetlenia potwierdzoną badaniami, natomiast w 2 pozostałych również podjęto działania w kierunku poprawy jakości oświetlenia (badania w trakcie).

W placówkach w dalszym ciągu funkcjonują procedury wdrożone w czasie trwającej pandemii, mające na celu zapobieganie zakażeniom.

Sprawowany był nadzór nad wodociągami własnymi w placówkach. W ramach nadzoru pobrano próbki wody w 6 szkołach. Pobrane próbki wody odpowiadały wymaganiom rozporządzenia.

IX. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

1. Informacja o celu, zakresie i trybie postępowania przy sprawowaniu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

Realizacja ustawowych obowiązków i zadań z zakresu ochrony zdrowia publicznego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej uwzględnia również sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, mającego na celu zapewnienie, na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz planowania i realizacji inwestycji, właściwego stanu higieniczno-sanitarnego w obiektach, w sposób nie powodujący zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi podczas ich eksploatacji.

Realizacja celu działania organu inspekcji sanitarnej w ramach zadań wykonywanych przez pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, polega na zajmowaniu stanowisk w sprawach pozostających w zakresie jego właściwości wyłącznie na wniosek zainteresowanych pomiotów lub organów prowadzących postępowanie administracyjne i dotyczy planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu.

W związku z wynikającym bezpośrednio z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawowaniem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, mając na uwadze konieczność zapewnienia ludziom zdrowych warunków życia w miejscu ich pracy, zamieszkania i pobytu, na podstawie obowiązujących przepisów prawnych mających zastosowanie przy wykonywaniu zakresu tych zadań, Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie dokonuje oceny i zajmuje stanowiska pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w ramach realizacji następujących zagadnień problemowych, polegających na:

- uzgadnianiu zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, a także opiniowaniu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- zajmowaniu stanowisk w ramach przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko w przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- zajmowaniu stanowisk dotyczących projektów planów remediacji w odniesieniu do zanieczyszczenia w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia, na podstawie art.101 § 1 ust.5 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska,
- zajmowaniu stanowisk dotyczących warunków przeprowadzania działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia oraz w kąpieliskach, na podstawie art.13 ust.6 pkt.7 ustawy dnia 13 kwietnia 2007r. i zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,
- opiniowaniu warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodny na ich realizację,
- uzgadnianiu dokumentacji projektowych obiektów budowlanych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących warunków środowiska pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, przy produkcji i obrocie

żywności oraz w związku z prowadzeniem działalności leczniczej i usług komercyjnych, na etapie uzyskiwania pozwolenia na ich budowę, przebudowę lub zmianę sposobu użytkowania,

- uzgadnianiu warunków zabudowy / lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- kontroli obiektów budowlanych, w celu potwierdzenia spełnienia w nich wymaganych przepisami warunków higieniczno-sanitarnych do prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności tych, które podlegają urzędowej kontroli PIS,
- kontroli obiektów budowlanych po zakończeniu budowy, w związku z ich dopuszczeniem do użytkowania,
- wydawaniu zaświadczeń, opinii o spełnieniu wymagań sanitarnych w obiektach budowlanych na poszczególnych etapach realizacji inwestycji oraz po jej zakończeniu,
- zajmowaniu stanowisk w formie zgód, uzgodnień czy opinii, dotyczących odstępstw od przepisów prawnych, np. w zakresie warunków technicznych, dotyczących usytuowania urządzeń w budynkach i na terenie działki budowlanej,
- przeprowadzaniu wstępnych przeglądów obiektów budowlanych przeznaczonych do adaptacji pod potrzeby planowanej przez wnioskodawcę działalności gospodarczej, przez przystąpieniem do procesu inwestycyjnego,
- prowadzeniu konsultacji inżynierskich na etapie projektowania inwestycji oraz udzielaniu informacji na temat wymaganych warunków higieniczno-sanitarnych i zdrowotnych dla planowanej inwestycji oraz procedur mających zastosowanie w procesie inwestycyjnym,
- współpracy z jednostkami państwowymi, samorządowymi oraz organizacjami i innymi.

W 2022 roku, w związku z realizacją ustawowych zadań pozostających w zakresie obowiązków Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie, rozpatrzono ogółem 259 spraw zajmując 284 stanowiska dotyczące terenu całego powiatu krośnieńskiego łącznie z terenem pozostającym w granicach administracyjnych miasta Krosna.

W roku sprawozdawczym uzgodniono pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych 7 dokumentacji projektowych, wydając 5 opinii z zastrzeżeniami i 2 bez uwag.

W ramach dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych w trybie art.56 ustawy Prawo budowlane, w analizowanym okresie zajęto łącznie 68 stanowisk o braku sprzeciwu co do możliwości użytkowania inwestycji objętych wnioskiem. W związku z zawiadomieniem organu inspekcji sanitarnej o zakończeniu robót budowlanych inwestycji i zamiarze przystąpienia do ich użytkowania, przeprowadzono ogółem 25 kontroli Dla pozostałych 43 zgłoszonych do odbioru inwestycji, po sprawdzeniu otrzymanej od Inwestora dokumentacji niezbędnej do zajęcia stanowiska, wydano pisma o odstąpieniu od przeprowadzania kontroli, nie wnosząc jednocześnie sprzeciwu co do możliwości rozpoczęcia użytkowania obiektów budowlanych.

W ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, w odniesieniu do wniesionych spraw dotyczących czynności związanych z wydaniem o obiekcie zaświadczenia lub opinii na temat spełnienia wymaganych przepisami warunków lokalowych i stanu higieniczno-sanitarnego do prowadzenia działalności w zakresie deklarowanym przez wnioskujące podmioty gospodarcze, zajęto ogółem 92 stanowiska, w związku z czym przeprowadzono 78 kontroli, głównie istniejących obiektów budowlanych, w których prowadzona będzie działalność usługowa lub produkcyjna. W 14 przypadkach, bez przeprowadzania czynności kontrolnych w terenie, stanowiska zostały zajęte na podstawie będących w posiadaniu organu inspekcji sanitarnej dokumentacji kontrolnej obiektów

objętych zgłoszeniem lub na podstawie oceny materiału dowodowego udostępnionego przez Wnioskodawcę.

W ramach postępowań prowadzonych w trybie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dotyczących oceny oddziaływania na środowisko planowanych do realizacji inwestycji na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego, rozpatrzono ogółem 35 spraw. Rozstrzygając o przedmiocie sprawy w ramach postępowań prowadzonych przez organy decyzyjne, zajęto ogółem 31 stanowisk w formie opinii. Dla 22 przedsięwzięć objętych postępowaniem, uznano za zbędne przeprowadzanie oceny ich oddziaływania na środowisko a dla 9 wnioskowanych przedsięwzięć postępowanie zostało zakończone wydaniem opinii o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W przypadku 7 rozpatrywanych spraw, przed ich rozstrzygnięciem, wydano pisma o uzupełnienie informacji o objętych postępowaniem inwestycjach, celem uzyskania dodatkowych wyjaśnień pozwalających na obiektywną ocenę o ich oddziaływaniu na środowisko i zajęcia stanowiska w przedmiocie sprawy. Pozostałe pisma (13) dotyczyły podtrzymania wcześniej zajętego stanowiska w przedmiotowych sprawach.

W związku z prowadzonymi przez organy decyzyjne postępowaniami przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, rozpatrzono 9 spraw. Ich rozstrzygnięcie wymagało zajęcia 19 stanowisk, w tym 7 ze wskazaniem warunków realizacji inwestycji w zakresie higieny środowiska i warunków pracy. W 12 przypadkach w trakcie postępowania koniecznym było zwrócenie się do organu prowadzącego o uzupełnienie materiału dowodowego dotyczącego sprawy bądź na wniosek organu decyzyjnego wydanie pisma o podtrzymaniu wcześniej zajętego stanowiska.

W związku z uczestnictwem w postępowaniach prowadzonych w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla późniejszej realizacji postanowień przyjętych w opracowywanych dokumentach planistycznych, rozpatrzono ogółem 37 spraw. Wniesione sprawy związane były z opiniowaniem projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, wraz z prognozami oddziaływania na środowisko oraz związanych z uzgodnieniami zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach sporządzanych dla dokumentów planistycznych, a także z uzgodnieniami dot. odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Rozstrzygając w przedmiocie sprawy w ramach prowadzonych postępowań zajęto ogółem 38 stanowisk, z czego 11 związanych było z uzgodnieniem projektowanych dokumentów planistycznych wraz ze sporządzonymi dla nich prognozami; 20 stanowisk dotyczyło uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla opracowywanego dokumentu planistycznego; w 2 przypadkach dla sporządzanych projektów planistycznych odstąpiono od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko; dla 1 sprawy przed jej rozstrzygnięciem zwrócono się do organu prowadzącego postępowanie o uzupełnienie informacji w zakresie niezbędnym do zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie. Pozostałe 4 stanowiska stanowiły informację dla wnioskodawcy dot. przedmiotu sprawy.

W analizowanym okresie na wniosek organów prowadzących postępowanie zajęto 1 stanowisko w formie postanowienia, uzgadniające warunki zabudowy i zagospodarowania dla projektowanego budynku o funkcji mieszkalnej w strefie istniejącego cmentarza na terenie powiatu krośnieńskiego.

Na wniosek stron w okresie rozliczeniowym przeprowadzono również 8 przeglądów istniejących obiektów budowlanych (czynności kontrolne w terenie), obejmujących wstępną

ocenę warunków lokalowych i bezpieczeństwa zdrowotnego obiektu przed przystąpieniem do procesu inwestycyjnego przez stronę zainteresowaną. Po ich przeprowadzeniu wydano 8 stanowisk w sprawie.

W roku sprawozdawczym nie zajmowano stanowisk dotyczących projektów planów remediacji w odniesieniu do zanieczyszczenia w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia na podstawie art.101.1 ust.5 pkt.2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska oraz dotyczących warunków przeprowadzania działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia oraz w kąpieliskach, na podstawie art.13 ust.6 pkt.7 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie. Nie prowadzono również czynności kontrolnych obiektów budowlanych w trakcie ich budowy, jak również spraw związanych z realizacją współpracy z jednostkami państwowymi, samorządowymi i innymi. Natomiast tak jak w latach ubiegłych były prowadzone konsultacje inżynierskie w fazie projektowania inwestycji oraz udzielano niezbędnych informacji z zakresu warunków higieniczno-sanitarnych i zdrowotnych wymaganych dla planowanych do realizacji przedsięwzięć na terenie właściwości Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie.

Podsumowanie

W porównaniu z rokiem ubiegłym, w roku 2022 odnotowano spadek liczby wszystkich spraw prowadzonych na terenie swojej właściwości przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego powiatu krośnieńskiego oraz dla obrębu terenu pozostającego w granicach administracyjnych miasta Krosna w stosunku do roku poprzedniego. Ogólna liczba zajmowanych stanowisk w roku rozliczeniowym w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wyniosła 284, natomiast w 2021 roku – 338.

W roku **2022** w porównaniu z rokiem 2021 odnotowano :

- wzrost liczby stanowisk potwierdzających w istniejących obiektach wymagane warunki lokalowe i stan higieniczno-sanitarny do prowadzenia w nich działalności gospodarczej przez wnioskujące podmioty,
- spadek liczby spraw związanych z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych, zrealizowanych na terenie właściwości tut. Inspektora Sanitarnego,
- spadek liczby przeprowadzanych postępowań w sprawie ocen oddziaływania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, planowanych do realizacji na terenie powiatu i miasta Krosna,
- wzrost liczby stanowisk ze wskazaniem warunków realizacji na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- wzrost liczby stanowisk zajętych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie w sprawach dotyczących postępowań prowadzonych w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla realizacji postanowień przyjętych w opracowywanych dla terenu powiatu i miasta Krosna dokumentach planistycznych,
- spadek liczby uzgodnień dokumentacji projektowych inwestycji pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych i zdrowotnych,
- spadek liczby przeglądów obiektów dotyczących wstępnej oceny bezpieczeństwa zdrowotnego obiektu przed przystąpieniem przez wnioskodawcę do procesu inwestycyjnego,

- znaczny spadek liczby uzgodnień warunków zabudowy / lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Z przeprowadzonej analizy przedmiotu spraw rozpatrywanych w ramach czynności wykonywanych przez Sekcję Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie wynika, że w **2022** roku zakres zadań problemowych obejmujący granice administracyjne miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego w przeważającej części był związany z dopuszczaniem do użytkowania obiektów budowlanych po zakończeniu ich realizacji a także dotyczył postępowań prowadzonych w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko projektów dokumentów planistycznych oraz postępowań w sprawie ocen oddziaływania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto, znaczącą część wszystkich stanowisk obejmowały stanowiska potwierdzające wymagane warunki lokalowe i stan higieniczno-sanitarny do prowadzenia działalności gospodarczej w istniejących obiektach przez wnioskujące podmioty.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie sprawując zapobiegawczy nadzór sanitarny na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego odgrywa znaczącą rolę w ochronie zdrowia publicznego poprzez inspirowanie działań lokalnych organów administracji samorządowej, m.in. wymagając przy opracowywaniu planów zagospodarowania przestrzennego, zagospodarowania terenów inwestycji, a także poprzez wymaganie od inwestorów podczas uczestniczenia w odbiorach obiektów budowlanych na etapie dopuszczenia ich do użytkowania i przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych na etapie planowania inwestycji, spełnienia właściwych warunków higieniczno-sanitarnych, odpowiednich z punktu widzenia ochrony zdrowia.

X. Działalność oświatowo- zdrowotna i promocja zdrowia

Nadrzędnym celem wszystkich prowadzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną działań prozdrowotnych i profilaktycznych jest poprawa zdrowia mieszkańców miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego.

Działania pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia podejmowane w 2022 roku uwarunkowane były w dalszym ciągu wystąpieniem epidemii COVID-19. Jednakże pomimo wielu dodatkowych zadań z tym związanych, nadal głównym celem było kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych lokalnej społeczności poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz rozwijanie odpowiedzialności za zdrowie własne i swoich najbliższych.

Powyższe cele osiągnięto poprzez koordynację realizacji programów edukacyjnych w placówkach nauczania i wychowania (łącznie wśród 5540 odbiorców) oraz organizowanie przedsięwzięć prozdrowotnych o zasięgu lokalnym: miejskim, gminnym, powiatowym, szkolnym (łącznie dla 26252 uczestników).

Realizacja powyższego wymagała zorganizowania szkoleń (2), porad (55), konsultacji merytorycznych (156), przeprowadzenia wizytacji (54) dotyczących realizacji programów oraz prowadzenia dystrybucji materiałów informacyjno-edukacyjnych. Mimo częściowych ograniczeń w okresach wzrostu zachorowań na COVID-19 oraz trudności organizacyjnych z tym związanych, na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego przeprowadzono działania w następujących obszarach:

1. Profilaktyka nadwagi i otyłości:

- poprzez realizację (od 2006 r.) we współpracy z Polską Federacją Producentów Żywności ogólnopolskiego programu edukacyjnego „**Trzymaj formę**”. Podejmowane w nim działania wpisują się w założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 obejmujące ograniczenie otyłości u dzieci i młodzieży poprzez promocję zbilansowanej diety i regularnej aktywności fizycznej, jako obszar priorytetowy na najbliższe lata ze względu na ciągły wzrost wskaźników nadwagi i otyłości wśród społeczeństwa (a pogłębiony przez sytuację związaną z COVID-19). W bieżącym roku szkolnym 2022/2023 swój udział w programie zadeklarowały 24 szkoły podstawowe (w tym 5 z Krosna). Jedna placówka nauczania i wychowania zgłosiła udział swoich uczniów w XI edycji ogólnopolskiego Konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę”.
- poprzez realizację programu „**Skąd biorą się produkty ekologiczne?**”, którego głównym celem jest budowanie właściwych nawyków żywieniowych dzieci oraz zaznajamianie ich z tematyką rolnictwa ekologicznego. Program przeprowadzono w 10 przedszkolach (w tym w 3 spoza Krosna) wśród 569 dzieci. Natomiast ich rodzice (w liczbie 696 osób) dodatkowo wzięli udział w:
- **kampanii** Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) „**Wybieraj bezpieczną żywność**” mającej na celu zachęcenie społeczeństwa do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych (z uwzględnieniem higieny żywności, suplementów diety oraz znakowania żywności- w tym alergenów).
- poprzez współorganizację etapu rejonowego **XXIX Ogólnopolskiej Olimpiady Promocji Zdrowego Stylu Życia**, do której przystąpiło w etapie szkolnym 373 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, natomiast w etapie rejonowym 13. Olimpiada odbywa się tradycyjnie dzięki wieloletniej współpracy z Rejonowym Zarządem PCK w Krośnie.

2. Profilaktyka uzależnień:

- PSSE w Krośnie prowadzi stały monitoring przestrzegania Ustawy antytytoniowej. W 2022 roku skontrolowano w tym zakresie 469 miejsc użytku publicznego (nie nałożono mandatów za nieprzestrzeganie w/w).
- Natomiast akcje informujące społeczeństwo w zakresie Ustawy oraz szeroko pojętej profilaktyki palenia tytoniu prowadzono m.in. w ramach Światowego Dnia bez Tytoniu (obchodzonego 31 maja) oraz listopadowego Światowego Dnia Rzucania Palenia podczas 3 **pikników edukacyjnych** (w Ogródku Jordanowskim w Krośnie i w Szkole Podstawowej w Draganowej), podczas IX edycji **pikniku rodzinnego w Rymanowie Zdroju**, podczas **pikniku „Pożegnanie wakacji z koniem huculskim” w Rudawce Rymanowskiej** oraz akcji profilaktycznej dla uczniów Zespołu Szkół Naftowo-Gazowniczych w Krośnie. Działaniami objęto łącznie ponad 11 tys. osób.
- 2 placówki szkolne zostały objęte kolejną edycją ogólnopolskiego **badania ankietowego „Światowe badanie postaw wobec palenia tytoniu wśród młodzieży szkolnej”(GYTS)** na reprezentatywnej ogólnopolskiej grupie uczniów w wieku 13-15 lat. Na 98 szczegółowych pytań odpowiadało 143 uczniów z 1 szkoły podstawowej z terenu powiatu i 1 ponadpodstawowej z Krosna.
- Poprzez realizację szkolnych programów edukacyjnych: „**ARS, czyli jak dbać o miłość**” (wśród 170 uczniów szkół ponadpodstawowych), „**Czyste powietrze**”

wokół nas” (wśród ponad 1400 dzieci przedszkolnych), „**Nie pal przy mnie proszę**” (wśród 700 uczniów klas I-III szkół podstawowych), „**Bieg po zdrowie**” (wśród blisko 200 uczniów klas IV szkół podstawowych), „**Znajdź właściwe rozwiązanie**” (wśród 275 uczniów klas starszych szkół podstawowych).

3. Profilaktyka chorób zakaźnych:

- Dotycząca COVID-19, grypy (i innych chorób przenoszonych drogą kropelkową), kleszczowego zapalenia mózgu i innych chorób odzwierzęcych- realizowana w sposób ciągły podczas wszystkich rodzajów działań o charakterze nieprogramowym (podczas akcji informacyjno-edukacyjnych, konkursów, pikników, spotkań, indywidualnych rozmów oraz poprzez informacje zamieszczane na stronie internetowej i facebook'u Stacji. Łącznie działaniami objęto ok.1600 osób w różnym wieku.
- Poprzez promocję szczepień ochronnych podczas **Europejskiego Tygodnia Szczepień, Tygodnia dla Chorób Zakaźnych** oraz w ramach rozpoczętego w 2022 r. projektu „**ImmuHubs**” na podstawie porozumienia o współpracy z Uniwersytetem Rzeszowskim, a skierowanego do dzieci i młodzieży pozostawionej bez opieki (domy dziecka). Łącznie objęto działaniami 679 osób.
- Poprzez organizację w ramach **Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS:** kampanii „**Jedyny taki test**”, programu edukacyjnego dla szkół podstawowych „**Zawsze razem**” oraz organizowanego we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Krośnie **III Powiatowego Konkursu Wiedzy o Zdrowiu „Mam czas rozmawiać”**. Łącznie w działaniach tych wzięło udział 1358 osób.

4. Profilaktyka nowotworów:

- Poprzez realizację w szkołach ponadpodstawowych programów: „**Podstępne WZW**” (wśród 257 uczniów), „**Wybierz życie- Pierwszy krok**” dotyczący zakażeń HPV, „**Znamie! Znam je?**” dotyczący nowotworów skóry (wśród 386 uczniów).

5. Pozostałe działania:

- „**Problem wagi ciężkiej**”- akcja informacyjno – edukacyjna dotycząca przeciążonych uczniowskich plecaków połączona z ważeniem tornistrów 308 uczniów klas I-IV czterech szkół podstawowych z terenu Krosna.
- **Bezpieczeństwo wypoczynku** dzieci i młodzieży oraz osób wypoczywających na terenie Krosna i powiatu krośnieńskiego to priorytetowe zagadnienie podejmowane przede wszystkim podczas ferii zimowych i wakacji we współpracy z Sekcją Higieny Dzieci Młodzieży tutejszej Stacji oraz Komendą Miejską Policji w Krośnie, Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Krośnie, nadleśnictwami, Urzędem Miasta w Krośnie, uzdrowiskami w Rymanowie Zdroju i Iwoniczu, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Brzozowie o/Krosno oraz organizatorami wypoczynku. Łącznie edukacją objęto ok.6400 osób.

W 2022 roku w celu dotarcia z w/w działaniami do szerszego grona odbiorców został założony oficjalny fanpage na stronie facebook, gdzie na bieżąco zamieszczane i udostępniane są zdjęcia z przeprowadzanych działań oraz informacje o charakterze edukacyjnym dotyczące promocji zdrowia i profilaktyki chorób. Stronę tę w 2022 r. odwiedziło ponad 3700 osób.

XI. Działalność laboratoryjna

Oddział Laboratoryjny PSSE Krosno posiada od 2005r. certyfikat akredytacji Laboratorium badawczego Nr AB 624 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji. Posiada udokumentowany, ciągle doskonalony system zarządzania zgodny z wymogami normy PN-EN ISO / IEC 17025 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących” i norm związanych. Oddział Laboratoryjny włączony jest w zintegrowany system badawczy pionu laboratoryjnego województwa podkarpackiego w realizacji badań w pionach higieny żywności i żywienia, higieny komunalnej, higieny pracy i epidemiologii.

Oddział Laboratoryjny posiada akredytację w zakresie następujących badań:

- Salmonella, Listeria monocytogenes, bakterie z grupy coli, Escherichia coli, Enterobacteriaceae, liczba drobnoustrojów w produktach spożywczych, azotyny i azotany w mięsie i przetworach mięsnych, sól kuchenna w mięsie i przetworach mięsnych, zawartość kwasu sorbowego i jego soli w napojach bezalkoholowych, produktach owocowych i warzywnych;
- bakterie z grupy coli, bakterie grupy coli termotolerancyjne i Escherichia coli, przetrwalniki beztlenowców redukujących siarczyny, enterokoki kałowe, Clostridium perfringens, Clostridium perfringens łącznie ze sporami, Pseudomonas aeruginosa, ogólna liczba mikroorganizmów, pH, przewodność właściwa, mętność, zawartość azotynów i azotanów, żelazo, glin, jon amonowy w wodzie;
- drgania mechaniczne o ogólnym oddziaływaniu na organizm człowieka, drgania mechaniczne przenoszone na organizm człowieka przez kończyny górne, hałas, oświetlenie elektryczne we wnętrzach, pobieranie próbek pyłu i substancji organicznych, oznaczanie stężenia pyłu frakcja wdychalna i respirabilna;
- kontrola skuteczności procesów sterylizacji (sporal A, sporal S), obecność i identyfikacja pałeczek Salmonella, Shigella, pałeczek z rodziny Enterobacteriaceae (wymaz z kału, wymaz z odbytu, kał, szczep).

Ponadto, Oddział Laboratoryjny wykonuje następujące badania:

Pracownia Higieny Żywności i Żywienia:

Badania objęte systemem zarządzania:

bakterie Escherichia coli i bakterie z grupy coli/ metoda NPL, gronkowce chorobotwórcze (Staphylococcus aureus) /metoda oznaczania liczby, drożdże/metoda oznaczania liczby, pleśnie/metoda oznaczania liczby, Bacillus cereus/metoda oznaczania liczby, kwasowość w napojach bezalkoholowych, zawartość kwasu benzoesowego w przetworach owocowo-warzywnych, zawartość azotynów i azotanów w produktach warzywnych,

Badania nie objęte systemem zarządzania:

ocena organoleptyczna, ocena znakowania opakowań, badanie w kierunku obecności żywych i martwych szkodników i ich pozostałości, makroskopowa ocena zapleśnienia, analiza wskaźników jęłczenia tłuszczu, oznaczanie zawartości zanieczyszczeń mineralnych, organicznych i ferromagnetycznych, bakterie beztlenowe przetrwalnikujące-wykrywanie obecności, gronkowce chorobotwórcze (Staphylococcus aureus)/metoda NPL, oznaczanie czystości mikrobiologicznej wymazów sanitarnych, obecność barwników organicznych syntetycznych, oznaczanie kwasowości i wilgotności w przetworach zbożowych, substancje

konserwujące m.in. polifosforany, oznaczanie zawartości białka, tłuszczu, soli, cukru, popiołu, suchej masy, wody, jodku potasu, pH, ekstrakt, gęstość, wartość odżywcza

Pracownia Higieny Komunalnej:

Badania objęte systemem zarządzania:

mangan, chlorki, utlenialność z KMnO₄,

Badania nie objęte systemem zarządzania:

barwa, smak, zapach, tlen rozpuszczony i BZT5, siarczany, fosforany, detergenty anionowe, magnez, wapń, twardość ogólna, gronkowce w wodach na pływalniach

Pracownia Higieny Pracy:

Badania objęte systemem zarządzania:

mikroklimat gorący, zimny i umiarkowany

Badania nie objęte systemem zarządzania:

możliwość szybkiego oznaczania następujących związków chemicznych w powietrzu: tlenek węgla, dwutlenek siarki, siarkowodor, ozon, tlenek azotu i dwutlenek azotu

Pracownia Epidemiologii:

Badania objęte systemem zarządzania:

badanie kału w kierunku obecności pasożytów.

Ogółem w Oddziale Laboratoryjnym PSSE w Krośnie w 2022r. w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 5948 badań, wykonano 18195 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych, pobrano i zbadano 7920 próbek, zakwestionowano 115 próbek. Natomiast w ramach usług zleconych przeprowadzono 3680 badań, wykonano 10186 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych. Pobrano i zbadano 9791 próbek, zakwestionowano 683 próbki. Ilości wykonanych czynności laboratoryjnych zwiększyły się w stosunku do lat ubiegłych pomimo wprowadzonych ograniczeń związanych z pandemią Covid-19.

Badania w Oddziale Laboratoryjnym prowadzone są w następujących pracowniach:

Pracownia Epidemiologii do zadań której należy:

- izolacja i identyfikacja drobnoustrojów chorobotwórczych,
- kontrola procesu sterylizacji za pomocą testów sporalowych,
- określenie wrażliwości izolowanych szczepów na leki przeciw bakteryjne,
- wykrywanie i identyfikacja jaj pasożytów i cyst pierwotniaków.

W 2022r. w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem 4736 badań, wykonano 14372 oznaczenia mikrobiologiczne, pobrano i zbadano 4736 próbek, zakwestionowano 61 próbek. W ramach usług zleconych przeprowadzono 334 badania, wykonano 381 oznaczeń mikrobiologicznych.

Pracownia Higieny Komunalnej do zadań której należy:

- analiza mikrobiologiczna i fizykochemiczna wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z urządzeń do zaopatrzenia w wodę,

- analiza mikrobiologiczna i fizykochemiczna wody z kąpielisk i basenów kąpielowych.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem 200 badań, wykonano 674 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych. Pobrano i zbadano 74 próbek, zakwestionowano 1 próbkę. W ramach usług zleconych przeprowadzono 1082 badania, wykonano 3627 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych, pobrano i zbadano 661 próbek, zakwestionowano 308 próbek.

Pracownia Higieny Żywności i Żywienia do zadań której należy:

- analiza mikrobiologiczna żywności,
- analiza chemiczna żywności,
- analiza jakości zdrowotnej żywienia zbiorowego.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem 611 badań, wykonano 1516 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych. Pobrano i zbadano 206 próbek, zakwestionowano 5 próbek. W ramach usług zleconych przeprowadzono 1623 badania, wykonano 3182 oznaczenia chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych, pobrano i zbadano 617 próbek, zakwestionowano 18 próbek.

Pracownia Higieny Pracy do zadań której należy:

- wykonywanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem 401 badań, wykonano 1633 oznaczenia chemiczne i fizyczne. Pobrano i zbadano 2904 próbek, zakwestionowano 48 próbek. W ramach usług zleconych przeprowadzono 641 badań, wykonano 2996 oznaczeń chemicznych i fizycznych, pobrano 8179 próbek, zakwestionowano 357 próbek.

Oddział Laboratoryjny wykonuje wysokiej jakości badania laboratoryjne zgodnie z udokumentowanymi i zwalidowanymi lub zweryfikowanymi metodami w ramach działalności nadzorowej i usługowej, dostarcza Klientom wiarygodnych i użytecznych wyników badań. Oddział posiada certyfikat akredytacji dla Laboratorium badawczego Nr AB 624 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji, z datą wydania - 9 listopada 2020 roku. W dniu 05.05.2022 został przeprowadzony audit przez auditorów PCA, potwierdzono kompetencje personelu do wykonywania działalności laboratoryjnej. Uaktualniono zakres akredytacji – wydanie 22 z dnia 22.08.2022r. Kompetencje personelu są podnoszone i monitorowane poprzez udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych, badaniach biegłości krajowych i międzynarodowych. Laboratorium w 2022r. zrealizowało pozytywnie plan monitorowania ważności wyników laboratoryjnych dla akredytowanych i zweryfikowanych metod, co pozwoliło zapewnić otrzymywanie rzetelnych i wiarygodnych wyników badań z zapewnioną spójnością pomiarową.

Podsumowanie

Misją Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest dążenie do osiągnięcia pożądaných norm zdrowotnych poprzez inicjowanie i organizowanie skoordynowanego nadzoru i kontroli służących zapobieganiu wszelkim zagrożeniom fizycznym, chemicznym i biologicznym, zachowaniu i umacnianiu zdrowia publicznego oraz kształtowaniu w tym zakresie odpowiednich postaw i zachowań. W 2022r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krośnie realizowała zadania z zakresu zdrowia publicznego. Sytuację epidemiologiczną w zakresie większości chorób zakaźnych na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego w 2022r. można uznać za dobrą. Pomimo tego, że w dalszym ciągu największym zagrożeniem epidemicznym były zachorowania na COVID-19, w porównaniu do roku 2021r. odnotowano tendencję spadkową w zakresie liczby zachorowań, hospitalizacji i zgonów. W 2022r. zgłoszono 5732 zachorowania na COVID-19 (w 2021r.- 7642), hospitalizowano 481osób (w 2021r. – 1050), zmarły z powodu COVID-19 134 osoby (w 2021r.- 346), kwarantanną objęto – 7259 osób (w 2021r.- 14432).W związku z trwającym stanem epidemii pracownicy stacji przeprowadzali samodzielnie oraz wspólnie z Policją kontrole przestrzegania ustanowionych określonych ograniczeń, nakazów i zakazów wynikających z przepisów prawnych. Działania kontrolne miały na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się choroby. W działania związane z prowadzeniem dochodzeń epidemiologicznych oraz wykonywaniem kontroli tzw. „covidowych” zaangażowani byli wszyscy pracownicy. W związku z epidemią pojawiły się nowe zadania, a tym samym wyzwania związane z organizacją pracy. Celem tych działań była realizacja ustawowych obowiązków w zakresie zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania choroby zakaźnej COVID-19.

Ponadto, w 2022r. wykonywane były kontrole wynikające z Harmonogramu Kontroli, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Wykonywane kontrole dotyczyły bezpieczeństwa żywności, wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, warunków pracy, nauki, wypoczynku dzieci i młodzieży. Poza kontrolami planowymi, wynikającymi z Harmonogramu kontroli, wykonywane były także kontrole akcyjne, sprawdzające, interwencyjne.

W 2022r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie, w ramach sprawowanego nadzoru, przeprowadzili w obiektach zlokalizowanych na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego ogółem 9054 kontrole sanitarne, wizytacje, dochodzenia epidemiologiczne. W związku ze sprawowanym nadzorem wydano 698 decyzji merytorycznych, 370 decyzji płatniczych, 86 postanowień. Nałożono 51 mandatów karnych na kwotę 11640 zł. W ramach postępowania egzekucyjnego w administracji wydano 3 tytuły wykonawcze celem przymuszenia do wykonania obowiązku.

W związku ze sprawowanym nadzorem sanitarnym wykonano ogółem 6878 badań, w ramach których wykonano oznaczenia chemiczne – 326, fizyczne – 3128, mikrobiologiczne – 15732. Pobrano ogółem 7 970 próbek. Pracownicy Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przeprowadzili m.in. czynności związane z dopuszczeniem do użytkowania 86 obiektów, wydali 31 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, 11 opinii projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, 7 opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ponadto, pracownicy Sekcji uzgadniali dokumentację projektową pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Poza działalnością kontrolną realizowane były działania w zakresie edukacji zdrowotnej, promujące właściwe zachowania zdrowotne. W działalności edukacyjnej

szczególny nacisk położony był na kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną. Realizowany był program edukacyjny „Trzymaj formę”, którego celem jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin przez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety jako obszar priorytetowy na najbliższe lata ze względu na ciągły wzrost wskaźników nadwagi i otyłości wśród społeczeństwa a pogłębiony przez sytuację związaną z COVID-19.

Pozostałe działania edukacyjne dotyczyły, m.in. szczepień ochronnych, bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży, palenia papierosów.

W ostatnich latach w inspekcji zostały wdrożone nowe rozwiązania technologiczne, cyfrowe, które związane były głównie z wystąpieniem pandemii, ale które mają także zastosowanie w innych obszarach działalności inspekcji. Wdrożony został m.in. system SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej) zintegrowany z systemem EWP oraz z systemami NIZP PZH w Warszawie. Wdrożone systemy pozwoliły na sprawniejszą realizację zadań. Pracownicy stacji zostali wyposażeni w nowy sprzęt komputerowy, telefony służbowe, co ułatwiło realizację zadań oraz umożliwiło realizację pracy zdalnej.

W 2022r. pojawiły się dodatkowe zadania w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Szczególne znaczenie miało zapewnienie bezpieczeństwa epidemicznego w związku z przybyciem na teren miasta i powiatu uchodźców z Ukrainy w momencie wybuchu wojny, w sytuacji trwającej nadal pandemii. Zwiększyła się także liczba uczniów w placówkach oświatowych w związku z przyjęciem do nich dzieci ukraińskich. Szkoły, przedszkola są to środowiska, w których istnieje ryzyko szybszego rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych. W związku z powyższym, zostały podjęte działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się zakażeń. Do miejsc zakwaterowania uchodźców na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego oraz do placówek oświatowych były przekazywane ulotki w języku ukraińskim na temat zasad higieny, szczepień. Ponadto, do miejsc zakwaterowania obywateli Ukrainy na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego przekazano środki dezynfekcyjne. W Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Krośnie zatrudniony pracownik posługujący się językiem ukraińskim został wyznaczony do obsługi interesantów z Ukrainy, zwłaszcza w związku z wykonywaniem badań dla celów sanitarno-epidemiologicznych, odbiorów sanitarnych obiektów żywnościowo-żywnościowych, fryzjerskich, kosmetycznych. Opracowano i przekazano interesantom z Ukrainy instrukcję pobierania próbek wymazów z kału w języku ukraińskim. Opracowywane były zgłoszenia chorób zakaźnych, natomiast do WSSE w Rzeszowie przekazywano raporty dzienne o stanie przygotowania oraz raporty tygodniowe o zakwaterowaniu cudzoziemców. W sposób szczególny położono nacisk na bezpieczeństwo wody pitnej w sytuacji ewentualnego nagłego pogorszenia jej jakości. Skierowano pisma do przedsiębiorców wodociągowych, wodociągów gminnych, spółek wodnych dotyczące uaktualnienia posiadanych procedur na wypadek nagłego pogorszenia się jakości wody, zabezpieczenia infrastruktury wodociągowej (stref ochrony ujęć), jak również uaktualnienia kontaktów i adresów e-mail do przedsiębiorców i zarządzających wodociągami. Przeprowadzone zostały kontrole sanitarne wszystkich obiektów wodociągowych będących pod nadzorem tutejszej stacji.

Dokonując oceny zagrożeń epidemicznych, bierze się pod uwagę możliwość wystąpienia ataku bioterrorystycznego. W związku z tym, pracownicy stacji uczestniczyli w szkoleniu z tematyki prewencji terrorystycznej na platformie e-learningowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a także w szkoleniach wewnętrznych dla wszystkich pracowników stacji dotyczących prewencji terrorystycznej.

Opracowanie:

Beata Pieczonka – Kierownik Sekcji Epidemiologii

Beata Walczak - Kierownik Sekcji Higieny Komunalnej

Grzegorz Pelczar – Kierownik Sekcji Higieny Żywności i Żywienia

Alicja Stachyrak- Kierownik Sekcji Higieny Pracy

Katarzyna Cetnarska –Kierownik Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży

Anita Pelczar - Kierownik Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Małgorzata Gazda - Kierownik Techniczny Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Elżbieta Bućko - Płoszczyca – Kierownik Oddziału Laboratoryjnego

Zatwierdził: mgr Ewa Szybieniecka
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie